

Голос України

Влада — Радамі!

Газета Верховної Ради України

◆ № 62 [312] ◆ Субота, 4 квітня 1992 року ◆

Ціна 2 крб.

ЗАСІДАННЯ РАДИ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ПРИ КАБІНЕТІ Міністрів України створено Державне агентство України з авторських і суміжних прав. Діятиме відомство на базі Українського республіканського агентства з авторських прав, що ліквідується.

2 квітня під головуванням Президента України Л. Кравчука відбулося розширене засідання Ради оборони. Були розглянуті пи-

тання, пов'язані з розробкою воєнної доктрини, ліквідацією ядерної зброї, розташованої на території України, заходи щодо зміцнення нашого Державного кордону.

Обговорено ряд документів, що будуть внесені на розгляд Верховної Ради України. З розглянутих питань прийняті відповідні рішення.

Цитата дня

У Румунії досить складне соціально-економічне становище, щоб вона змогла дозволити втягти себе в яку-небудь військово-політичну авантюру. Виходячи з цього, Румунія не має наміру втручатися в конфлікт у Придністров'ї.

Із заяви у Москві румунського посла Василя ШАНДРУ.

ПОЧЕСНИЙ КОНСУЛ В АФІНАХ

Віднині інтереси нашої молодшої держави у Греції представлятиме громадянин цієї країни Ставрос Палагеоріу. 2 квітня міністр закордонних справ України Анатолій Зленко вручив йому патент про призначення його почесним консулом України в Афінах з консульським округом Грецька Республіка.

Таке призначення у дипломатичній діяльності нашої держави, підкреслила Анатолій Зленко, здійснюється вперше. Ставрос Палагеоріу — відомий бізнесмен не тільки у своїй країні, а й у усьому світі. Він протягом ряду років активно співробітничав з Україною і прагне подати нам максимальну допомогу в економічному становленні нашої незалежної держави.

АВАРІЯ. Є ЖЕРТВИ

Сильний вибух пролунав над дахом одного з цехів Харківського м'ясокомбінату. Три працівни-

ки, які виконували ремонтні роботи, загинули відразу, четвертий помер у лікарні.

Як повідомили в УВС області, причина трагедії в порушенні технічної дисципліни: не втримала різкого збільшення тиску емісія для накопичення пари. Вважати цей випадок диверсією; сказав начальник карного розшуку Ю. Смирнов, немає жодних підстав. Остаточні висновки — за спеціальною комісією, що веде розслідування.

ДИТЯЧІ СПОРТШКОЛИ: ЧИ Є НАДІЯ ВИЖИТИ!

Ситуації, що склалася у системі фізичної культури та спорту, питанням олімпійського руху була присвячена прес-конференція у Києві, в якій взяли участь міністр у справах молоді та спорту Валерій Борзов і голова постійної Комісії Верховної Ради України у справах молоді Анатолій Матвієнко. Мова йшла, зокрема, про скріпте фінансове становище, у якому опинилися сьогоднішні дитячо-юнацькі спортивні школи.

Торкаючись олімпійських питань, міністр нагадав, що об'єднана команда СНД, у складі якої виступають українські спортсмени, є командою добровільного об'єднання, а не конкретної країни, тому на честь переможців лунатиме гімн і піднімаватиметься прапор його країни. Національний прапор України буде також, разом з іншими, на асх спортивних спорудах олімпійської Барселони.

ЗА ЯКИМ ПРАВОМ!

Президент Росії Борис Єльцин заявив, що в разі будь-яких спроб односторонньої зміни статусу Чорноморського флоту Росія «буде змушена взяти флот під свою юрисдикцію з наступною передачею до складу Стратегічних сил СНД».

Читайте в номері

12

ПОВЕРНУВСЯ
ЧЕРЕЗ РОКИ,
ЧЕРЕЗ ВІКИ

Інтерв'ю дає проректор міжнародного Університету «Києво-Могилянська академія» Вадим ЗУБКО.

У наступному випуску

ВИРОК

ПІСЛЯ ВИРОКУ

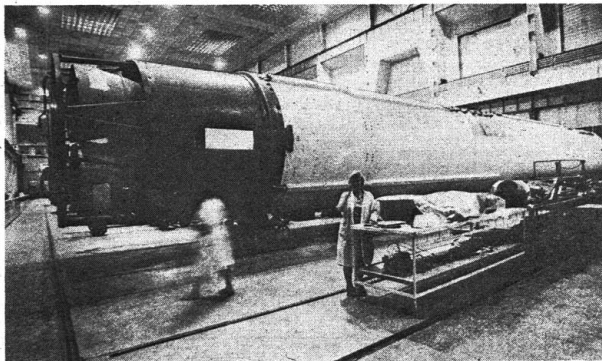
Про деякі аспекти історії екс-агентів КДБ після ознайомлення з матеріалами судового засідання.

Добрі людські руки печуть запашні коровалі.

А ще — «випікають» ракети з ядерними боеголовками. Хоча зараз уже так: або — або. Або хліб на столі, мирна праця, багата держава. Або найжачений, озброєний до зубів голодний край.

Очевидно, ще ніколи дорого до великого хліба не була такою важкою. Зерно тільки-но падає в розорану ріл-

лю. Хлібороби скаргяться: не вистає пального, запчастин до тракторів, сівалок, комбайнів, омалъ людей. Втрачено

почуття господаря на землі.

І все ж, хай буде благословенною єдина битва під вічним небом — битва за урожай! І ми її попри всі труднощі не маємо права програти.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ХЛІБ І РАКЕТИ

«Голос України» допоможе вам орієнтуватися в інформаційному вирі сьогодення ● Передплатуйте й читайте нашу газету ● Передплата ціна [для нових передплатників]: на 12 місяців — 144 крб., на 6 місяців — 72 крб., на 3 місяці — 36 крб., на 1 місяць — 12 крб. ● Роздрібна ціна: за примірник з 8 стор.— 1 крб., з 16 стор. — 2 крб. ● Індекс українського видання 60955, російського — 60997.

У БУХАРЕСТІ КАЖУТЬ: «НАША СЕСТРА УКРАЇНА»

У до краю ущільненій програмі другого дня перебування з офіційним візитом в Румунії делегації Верховної Ради України була своя, можна сказати, головна подія — відвідання пленарного засідання Палати депутатів. Її голова професор Дан Марціан, а також голова Сенату академік Александру Бирледу тепло привітали першу офіційну делегацію незалежної України в Румунії. На засіданні виступив Голова Верховної Ради України І. Плющ (виступ надруковано у вчорашньому номері газети).

Потім відбулася зустріч з лідерами парламентських груп обох палат. Людей різної політичної орієнтації цього разу об'єднала спільна позитивна оцінка візиту в Румунію української парламентської делегації. Що до слів, винесених у заголовок, то вони належать лідеру парламентської групи Фронту національного порятунку Думітру Радучау. А ось висловлювання інших політичних діячів: «Цей візит — важливий крок у розбудові румунсько-українських відносин», «У майбутньому нас

чекає широке співробітництво на благо наших народів». «Я почував себе як мій брат». В ході розмови звучала й така оцінка: «Народження Української держави зміцнює базу демократії, розширює зону, де пріоритетом є права людини».

І. Плющ зупинився на головних проблемах розбудови незалежної Української держави, ролі у цьому процесі Верховної Ради. Щодо українсько-румунських відносин, то вони лише започатковуються. Важлива роль тут належить зміцненню міжпарламентських зв'язків. Саме у цьому — мета нашого візиту, сказав Голова Верховної Ради України.

Обмін думками з питань, що становлять взаємний інтерес, відбувся під час бесіди І. Плюща з А. Бирледу та Д. Марціаном.

Члени парламентської делегації зустрілися з колегами, які працюють у комісіях парламенту Румунії.

Того ж дня І. Плющ, А. Бирледу і Д. Марціан підписали протокол про зв'язки між Верховною Радою України та парламентом Румунії. Він передбачає вста-

новлення безпосередніх контактів на рівні голів парламентів двох країн та їхніх заступників, голів постійних комісій і парламентських груп. Буде створено спеціальні парламентські групи друзів. При цьому йдеться не тільки про зв'язки міжпарламентські, але й на рівні місцевих органів влади. Заохочуватимуться зв'язки і співробітництво між політичними партіями, громадськими організаціями, навчальними закладами, засобами масової інформації, а також окремими громадянами. Передбачається спроби розширення у сфері прав людини, включачи права національних меншин.

Для мене сьогоднішня розмова була зразком дипломатії і дружної відвертості, — сказав міністр закордонних справ Румунії Адриан Настасе після завершення зустрічі з делегацією в другій половині дня. І він мав рацію. В дусі взаєморозуміння, доброї волі й поваги до національних інтересів обох сторін відбулися двосторонні відносини. Їхня визначальна концепція, на думку румунської сторони, така: слід зня-

ти з порядку денного питання, які поки що не можна розв'язати.

Треба зробити все можливе для мирного вирішення гострих питань, що призвели до конфлікту у Придністров'ї, наголосив І. Плющ. Під час обговорення проблеми, яка хвилює усе світове співтовариство, з румунської сторони було дано високу оцінку конструктивній позиції України.

Торкаючись питання міждержавних зв'язків, голова Комісії Верховної Ради України у закордонних справах Д. Павличко зауважив: «Відсутність нашого посольства в Бухаресті зумовлює лише фінансові, а не політичні міркування».

Взаємним пошуком шляхів активізації економічного співробітництва між двома країнами була прийнята розмова нашої делегації з міністром зовнішніх торговель та туризму Румунії Константином Фота.

Старовинно українському пісню привітали члени делегації студенти — члени української громади в Румунії. Ця зустріч, що відбулася на факультеті іноземних

мов та літератур Бухарестського університету, була своєрідним емоційним піком другого дня візиту.

З квітня відбулася зустріч делегації Верховної Ради України з Президентом Румунії Іоном Ілєску. В дусі дружби і взаєморозуміння були обговорені питання розвитку і вдосконалення двосторонніх відносин. Голова Верховної Ради І. Плющ передав І. Ілєску лист Президента України Л. М. Кравчука.

Українська делегація зустрілася також з Прем'єр-міністром Румунії Теодором Столяном. В центрі уваги були проблеми економічного співробітництва.

Програма перебування українських парламентарів у Бухаресті завершилася прес-конференцією, під час якої І. С. Плющ і члени делегації відповіли на численні запитання румунських та зарубіжних журналістів.

У другій половині дня делегації Верховної Ради України відбула до Сучавського повіту, де компактно проживають тисячі українців.

Прес-центр ВР України.

Військо

ЗНІМІТЬ ВУАЛЬ, ПАНОВЕ ГЕНЕРАЛИ!

У Києві відбувся черговий тур переговорів між командуванням Об'єднаних збройних сил СНД та Міністерством оборони України.

Представництво генеральську делегацію з Москви очолював головнокомандуючий ракетними військами стратегічного призначення (РВСП) генерал армії Ю. Максимов, українську — заступник міністра оборони генерал-лейтенант І. Біжан.

Переговори тривають уже три місяці. Їхня мета — знайти прийнятний для обох сторін варіант визначення частин і з'єднань так званих сил стратегічного призначення і розподіл їхніх озброєнь, техніки та майна.

Термін «сил стратегічного призначення» став своєрідною удавкою, який використовує Москва, щоб якомога більше пограбувати національне військо України. Хочаються за демографічними деклараціями про необхідність захисту всіх країн СНД, Росія намагається спочатку, на першому етапі, виключити до переліку сил стратегічного призначення Чорноморський флот, противоповітряну оборону, ракетні війська, дальню та військово-транспортну авіацію, повітряно-десантні війська, а потім, оголосивши їх під юридичною Росії, конфіскувати, як це нещодавно вона зробила з 14-ю армією в Молдові.

Цього разу емісар з Москви привіз до Києва генерала Б. Єльцина, перелік, погодившись з яким, українська армія стане фактично небездатною.

Генерал Максимов намагався бути дипломатом. Хитрував, використовував демагогію, вводив партнерів в оману. Але такою його поведінка була доти, доки І. Біжан не звернувся до фактів. Він зазначив, що ще в Алма-Аті та Мінську глави держав СНД чітко визначили: перелік сил стратегічного призначення складається країнами, на теренах яких ці сили розташовані. Окрім того, Україна не вважає стратегічними без'ядерний Чорноморський флот, військово-транспортну авіацію, десантні війська, РЛС (радіолокаційні станції) тощо. Не кажучи вже про ремонтні бази, госпіталі, санаторії, які також генералітет колишнього СРСР вніс до переліку.

Генерал-лейтенант І. Біжан також звернувся до учасників київського раунду переговорів із запитаннями: «Чому командування Об'єднаних збройних сил СНД репрезентують лише генерали з Москви?». І тут москвичів підвів перший заступник головнокомандуючого Військово-морським флотом адмірал флоту І. Капітанець. Він успіх за Єльцином почав торочити: «Чорноморський флот был, есть и будет российским».

Все відразу стало зрозумілим. Ні за яку СНД панове генерали не абсолютують. Вони мають чітку квалітку політичного керівництва Російської Федерації і маршала Є. Шапошникова у будь-який спосіб — обманом, погрозами, викручуванням рук — забрати під виглядом турбо-

ти про СНД якомога більше військової техніки, озброєнь, майна з тим, щоб потім використати їх для озброєння армії Росії або на продаж за БКВ за кордон.

На Чорноморському флоті це вже почали робити. Продав перші чотири підводні човни. Головоком Чернавін направив у Севастополь директиву, в якій вимагав від Касатова негайно (до 15 квітня) передати аеродроми ЧФ російській комерційній організації «Військові авіатори».

Сам адмірал Чернавін, наплавивши на будь-який етикет, не поперевидиш про свій візит ні Міністерству оборони України, ні цивільній власній, прибув у порт суцільної незалежної держави Севастополь, де розгорнувся бурхливий діяльність по розправі з інкоміскальщи, себто з тими, хто присягнув на вірність українському народові. Зухвальство адмірала воістину не знає меж.

На переговорах І. Капітанець не зміг навести бодай одного більш-менш прийнятнього аргументу. Як закликав він повторював, що 80 відсотків кораблів ЧФ належать СНД, над ними не забаром займатимуть адміральський прапор, а на заміщення своїх тиралди договори навіть до того, що Крим — це не Україна. Отакі!

Не дуже відстав від «флототодія» і командуючий військово-транспортною авіацією генерал-полковник В. Ефанов. Він зівів свій монолог до висновку, що військово-транспортна авіація — це

унікальне авіаоб'єднання, яке мають лише США та СНД. Його не можна розгизувати по національних квартирах (це доведана таку як термінологію використовувати маршал Язов, коли чинив опір створенню національних армій). Але генеральські «аргументи» — це казокки для легковірних. Будь-який прапорщик знає, що ВТА — це допомога цивільній авіації, перевезення народногосподарських вантажів, валюта вярешті. На якій підставі Москва намагається забрати шість авіаполків ВТА, дислокованих в Україні? Адже літаків до загальної (всього ВПС колишнього СРСР мали 21 полк ВТА) цілком адекватне внеску України в загальносоюзний «котел».

Висновок, який зробили учасники переговорів від Міністерства оборони України, однозначний — припинити діалог з командуванням так званих Об'єднаних збройних сил СНД. Ця назва — вуаль, за якою чітко проглядає хижа оскал новітнього імперіаліста. Отож, І за свій перелік треба «длати не з людьми, які репрезентують несутунюю державу, а з фавіхами» Міністерства оборони І на їхні заохання на Чорноморський флот, авіаполки в Узині та Прилуках висунути контрперезензі — на Тихоокеанський флот та авіацію на летищах в Пермі та Ярославлі. Чим, цікаво, критимуть тоді?

Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

АДМІРАЛОВІ ВВИЖАЮТЬСЯ ВОРОГІ

У Севастополі відбулася зустріч представників Севастопольського гарнізону і громадських організацій міста з головнокомандуючим Військово-Морським флотом СНД адміралом флоту Чернавіним. У першій частині свого виступу головнокомандуючий змалював наочно складну військово-політичну ситуацію у світі. Витягнувши із запіллявого арсеналу часів «холодної війни» старі байки про агресивні наміри США, Туреччини, Англії та інших капіталістичних країн. Адмірало, як і в застінні часи, знову викидаються вороги.

Значна частина виступу була присвячена проблемам Чорноморського флоту. Адмірал піддав різкій недипломатичній критиці пропозицію Української держави щодо флоту, а офіцерів та мічманів, які склали присягу на вірність Україні, назвав зрадниками. Чернавін знову нагадав слова Єльцина, що «Чорноморський флот був, є і буде російським», а також висловлювання Хасбулатова, що Росія не дозволить відібрати її армію і флот.

До адмірала було всього лише два запитання. Присутні перелякалися не на жарт. Вже після зустрічі в натовпі зашепталися: «Що це, упертою до прокументистичного перевороту?», «Чернавін жадає крові» і т.п.

Чому Чернавін, приїхав до Севастополя? Офіційно про це ніхто не говорив. Дехто каже, що начебо до зустрічі з Л. Кравчуком. Але в штабі флоту цього не підтвердили. Приїзд супроводжувався нагнітанням антиукраїнської істерії. В клубаб військових частин та на кораблях показували фільми, в яких у спотвореному вигляді представлялися позиції нашої держави і Президента Л. Кравчука щодо Збройних Сил України і Чорноморського флоту зокрема.

Олександр ПІЛАТ, власний кореспондент «Голосу України», Севастополь.

БАГАТОТИРАЖНА БРЕХНЯ ХРІЕНКА

в «Сільських вістях» і «Вестнике Чернобыля»

В «Вестнике Чернобыля» № 20 (березень 1992 р.) надруковано наклепницький опус Миколи Хрієнка «Лжеликвидаторы». Брехню цього автора охоче переповили в стилістичному вигляді «Сіль-

ські вісті» за 2 квітня ч. р.

Йдеться в цих публікаціях про те, що ряд членів редколегії «Голосу України» одержали посвідчення ліквідаторів Чернобыльської трагедії, «зда-

вши до фальсифікації і підтасовок». Щоб не втрачати багато газетного місця на спростування, скажемо одне: журналісти «Голосу України», на яких зведено наклеп, подадуть позов до народ-

ного суду саме про наклеп, а також про образи честі й гідності. Ми переконані, що суд ознайомившись з відповідними матеріалами, поставити наклепників на місце, назве речі своїми іменами.

Сергій ПРАВДЕНКО, головний редактор «Голосу України».

Указ Президента України ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ МІНІСТРА ЗВ'ЯЗУ УКРАЇНИ

1. Призначити Проживальським Олега Петровича Міністром зв'язу України.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.
Президент України
Л. КРАВЧУК
м. Київ
11 квітня 1992 року.

Купони набирають сили

Рішеннями Кабінету Міністрів України розширено сферу обігу купонів багаторазового використання. Встановлено, що з 1 квітня 1992 року усі грошові виплати населенню України, включаючи заробітну плату, пенсії, стипендії, компенсації, допомогу, плату за зданими грошовими виплатами та інші види грошових виплат, здійснюються купонами багаторазового використання на повну суму цих виплат.

За бажанням громадян до 30 процентів зазначених виплат вони можуть одержувати в карбованцях.

Грошові виплати громадянам держав — учасників СНД та іншим громадянам, які працюють на території України, здійснюються за їхнім бажанням як у купонах, так і в карбованцях.

Грошові виплати громадянам відрядженням до держав — учасників СНД отримують у карбованцях. Бажання громадян виплачувати купонами грошові заощадження, внесені до установ банків України у карбованцях.

Кабінет Міністрів України погодився з пропозицією урядової комісії по оперативному вирішенню питань, пов'язаних із введенням в обіг купонів багаторазового використання, про впровадження з 1 квітня ч. р. розрахунків з населенням за побутові послуги, в громадському харчуванні та інших сферах, визначених комісією, як у купонах, так і в карбованцях.

Прем'єр-міністра України.

БЕЗПЕКА ВАШІ ІДЕЇ НАШІ

Такої скрути з паливом Україна ще не знала. Не мав таких турбот і директор Лисичанського нафтопереробного заводу, а віднедавна і президент компанії «Укрнафтохім» ВОЛОДИМИР ГОРИОНОВ. Напекше, з чим він розбірався на новій посаді, — критична ситуація склалася не з чистеї ліді волі, а розвинувся об'єктивно, як результат чинників, значення яких навіть важко визначити. Хоча кінці в основному обумовлюються на різкому зниженні видобутку нафти. Нещодавно В. Горіонов у складі делегації, очолюваної В. Фокіним, побував у Тюмені. Саме з розповіді про його поїздки на Далеку Північ і розпочалася наша розмова.

— Найбільший нафтодобувний регіон в минулому році недодав майже 100 мільйонів тонн. Це практично необротний процес, який можна зупинити тільки великими інвестиціями. А вкладати їх ніхто не хоче. Ані у вигляді грошей, ані матеріалів, ні робочої сили. Хіба окрім України. Частка України в постачанні номенклатури обладнання переважає навіть власне російське вкладання. Заводи в Дніпропетровську, Нікополі, Харківську працюють тільки на Сибір.

Можже, це і пройшов повз увагу широкої публіки, але фактично наші зв'язки останнім часом ще більше поглибилися. Приїздили дві делегації нафтодобувних об'єднань Тюмені, два візиту у відповідь зробили представники українських заводів. Остання урядова делегація практично завершила свою роботу. Підписав договір між Україною і адміністрацією Тюменської об-

Саме так можна коротко охарактеризувати ту ситуацію, в якій вони опинилися. Во, скажімо, падіння обсягів виробництва за два місяці проти аналогічного періоду минулого року збільшилося на 18,6 відсотка, а в окремих галузях — на 24 відсотки. Це дуже тривожний симптом, бо за підрахунками спеціалістів, якщо цей показник становитиме понад 24 відсотки, може початися необротний процес. Коли ж до цього додати, що сьогодні підприємства недоодержують за угодами понад 20 відсотків потрібної сировини та устаткування, то криза набуває ще зловіснішого вигляду. Наприклад, через нестачу енергоносіїв може бути зривана робота металургійної промисловості, що в даний час дещо стабілізувалося. А це, в свою чергу, тягне за собою нестачу металу, і тоді бюджетні втрати становитимуть близько 35 мільярдів карбованців.

Про це йшлося під час зустрічі директорів підприємств базових галузей із представниками Кабінету Міністрів, Національного та експортно-імпортного банків, Міністерства фінансів, Державної думи та Верховної Ради, що відбулася в Києві.

Що найбільше хвилює підприємців у сучасних умовах? Це питання податкової політики, взаємодій між урядом та промисловцями, зовнішньоекономічної діяльності, фінансовий стан підприємств та проблеми забезпечення матеріально-технічних ресурсами. І, звичайно ж, не обійшлося без обговорення концепції економічного розвитку України, що їх

запропонували В. Лановий та С. Сасельянов.

Візьмімо хоча б валюту підприємств, що лежить на рахунках Зовнішньоекономічного кошичного СРСР. Після того як його переведено під російське підприємство, рахунки було заморожено, і скоріш за все вони так і залишаться в ті «вічні мерзлоти». За словами голови правління Експортно-імпортного банку України С. Єременка, це — звичайний розбій на великій дорозі і пограбування України на 500 мільйонів валютних карбованців, з яких 50 мільйонів належать приватним особам. Російська ж сторона заявила, що ці гроші пішли на оплату зовнішнього боргу. Тож у підприємств залишилися тільки рахунки. Правда, хто спритніший та далекоглядніший, той встиг перевести свої гроші до банків країн Європи. Але яка від цього користь України? І хоча голова правління Експортно-імпортного банку України закликав переводити валюту до його банку, недовіра у підприємств залишалася. Хто дасть гарантії, що завтра й тут їх не буде експропріовано.

Однак шукати вихід із ситуації потрібно, бо сьогодні, за скромними підрахунками, в західних банках є валютні рахунки на сотні тисяч. А вони могли б працювати на Україну. Можливо, і справді вихід у пропозиції С. Єременка: якщо підприємства переведуть свою валюту, що залегла в зарубіжних банках, до України, то тоді остання зможе взяти на себе деякі зобов'язання по поверненню грошей, які були на рахунках Зовнішньоекономічного кошичного СРСР.

тують соціальний захист, не відчуватимемо себе відрізаними від України, то зримо все, щоб нафта була!»

Без цих кадрових спеціалістів Тюменішинується. Місцева адміністрація добре розуміє таку загрозу. В договорі якраз і обумовлено, що українські робітники повинні працювати не на підприємстві, а бути власниками тієї нафти, яка добувається їхньою працею і нашим обладнанням.

— Росії просто нікуди подітися?

— Можна й делікатніше сказати. Ми домовилися про створення спільних підприємств, які володітимуть частиною фондів і капіталу і тут і там. Указ Єльцина вже передбачає кооперування на зразок концесії окремих нафтоносних площ і оренди низькодебитних свердловин. Створено повноважні представництва в Тюмені й у Києві, які організовуватимуть підготовку пакету документів для майбутніх СП, контролюватимуть хід робіт, постачання обладнання і нафти.

— Ви вилтаєте на південь республіки. Це пов'язано з сім'єю? Наскільки їй загрожує паливна криза?

— Виходячи з нинішньої можливості вироблення бензину й дизельного палива, їх на всьому-поволі роботи стануть. Щоб порятувати агропромисловий комплекс, доцільно урізати фонди іншим. Далі полегшає. Таких масових витрат на селі вже не буде. До того ж, частину бензину-сірцю купуватимемо просто з російських заводів.

— А живна?

— На той час становить наладити. Хоча рік буде важким. Скоро в Лисичанську закінчуємо будівництво каталітичного крекінга — установи за переробки мазуту. Це — мільйон тонн бензину і 500—600 тисяч тонн дизельного палива. Тобто, сьогоднішній дефіцит.

— Якщо все буде гаразд, Україна одержуватиме 40 мільйонів тонн нафти і матиме з неї 13 процентів бензину. Західні технології дають значно вищий відсоток виходу. Коли ми їх освоїмо?

— Нескоро. Років через три. Той крекінг, про який уже говорив, дасть змогу одержати процент відбору світлих нафтопродуктів до 65. А в перспективі орієнтуватимемося на 85.

Однак усе зв'язано в єдину енергетичну програму. Коли «гнатимемо» тільки бензин, то не буде мазуту, не буде палива для електростанцій. Значить, паралельно повинно розвиватися й альтернативне паливо.

— В теорії він, здається, великий оптиміст. Та остання практика спростовує й переінакшує чимало господарських угод. Не навряди б, але прецедент з туркменським газом насторожує.

— Я не хочу випереджати подій, хоча ці окремі керівники справді надають на сумні роздуми. Конкретні рішення на рівні урядів і неперозуміння можуть бути хіба по ієрархії. Гальмувати знизу стає ледь не звичкою. Сподіваюсь, політична протидія в економіці не пересте в систему.

Дискусія про податкову політику також виявила гострі кути, — ще існують між урядом та підприємцями. Останні вимагають істотного зменшення, а Міністерство фінансів продовжує триматися за кабільні ставки, щоб латати бюджетні дірки. А оскільки проект бюджету на другий квартал уже складений, то це означає, що Міністр до останнього триматиметься за свої прогнози, хіба що депутати внесуть деякі корективи. Бо на думку заступника міністра фінансів В. Ільїна, наприклад, при скасування чл зменшення податку на додану вартість поки що не йдеться.

Натомість, — прем'єр-міністр В. Лановий вважає, що ставки податку на додану вартість потрібно поступово знизити з 28 до 19 відсотків, бо сьогоднішні ставки не стимулюють виробництва. Тож є всі підстави вважати, що навіть якщо цей податок становив 13—15 відсотків, то бюджет мав би більше надходжень, ніж за сьогоднішньої ситуації. Крім того, В. Лановий запропонував підприємцям звернутися до уряду та Верховної Ради із пропозицією замінити не економічний податок на дохід — податок на прибуток. Наталюючи також є проблема зменшення податку на посередницьку діяльність з 75 аж до 18 відсотків. Бо інакше біржі та брокери переведуть свої контори до Росії чи країн Балтії. А це ще один мінус у державному бюджеті.

Сергій ЛАВРЕНКО,
спеціальний кореспондент
«Голосу України»

Актуально

Доживемо до понеділка

Офіцери дислокованої у Молдові 14-ї армії вирішили не нападати на виконавців їхнього ультиматуму про припинення боїв у Придністров'ї й дочекатися результатів переговорів узгоджувальної комісії, що тривають у Кишиневі. У самому ж ультиматумі говорилось: «Якщо провокації на Лівобережжі не припиняться, то армію буде приведено в повну бойову готовність». Однак, за нашою інформацією, до Бендер все-таки введено армійські підрозділи разом з танками Т-72.

Тим часом, як стало відомо з вірогідних джерел, призначено на вчора зустріч у молдавській столиці міністрів закордонних справ Росії, України, Молдови та Румунії перенесено на понеділок.

Всесвітній банк попереджає

Протягом наступних двох років у колишньому СРСР не слід очікувати збільшення виробництва харчових продуктів. Такий висновок зробили експерти Всесвітнього банку, вивчивши стан сільського господарства в колишніх радянських республіках. На їхню думку, до закінчення ринкових реформ на селі державам СНД доведеться щороку імпортувати продовольство на суму 11 мільярдів доларів.

За повідомленням наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Прикордоння: турбот вистачає

Комісія Верховної Ради України з питань правопорядку і боротьби із злочинністю повідомляє, що за минулі дні доби ситуація у Придністров'ї ускладнилася. Поблизу села Варинця тривали бої. Молдовська сторона застала бронетехніку. Під час збройних сутичок п'ять чоловік загинуло і 12 поранено. Біля товарної станції Бендери обстріляно рейсовий автобус. Вертолітими 39-ї авіаескадрильї 14-ї армії, яка дислокується в Тирасполі, оголосили, що зніщать бронетехніку в разі її застосування проти придністровців.

Виконуючи Указ Президента України від 17 березня 1992 року, органи внутрішніх справ продовжують забезпечувати правопорядок у зоні особливого режиму. Оперативні штаби УСБ прикордонних областей спільно з прикордонниками, Службою безпеки, Національною гвардією виявляють заходів до захисту особливо важливих об'єктів, містів, місць зберігання зброї, грошей, наркотичних речовин. За період з 17 по 31 березня в зоні особливого режиму вилучено 112 одиниць огнестрільної зброї, в тому числі 15 автоматів, один пістолет, 97 мисливських рушниць, 34 ручні гранати, близько 3400 патронів, 135 одиниць холодної зброї. Тільки в районах Одеської області запобігли майже 180 спроб проникнення різних озброєних груп та окремих осіб на територію України, а також 900 спроб незаконного вивезення з республіки товарів народного споживання на суму 12 мільйонів карбованців.

Правник Президента

КАРТА — ДІЛО

обласної Ради співпав з призначенням по Херсонській області Олександрівна. Депутатам довелося, де проходила сесія, кризь пікети напередодні сівби залишилися

ОВ на Херсонщині працює більше з другим секретарем обкому КПУ, відомий як хороший організатор. Неюри окуляри Представника Президента помітним білоруським акцентом, іншим окремих херсонських організмів, очевидно, не бажаючи доводити уточнювати позицію керівництва.

Значалося на сесії, з сільською місцевості виїхало на 9 тисяч чоловік більше, ніж прибуло. А будівництво житла, а медичне обслуговування селян? Хвалитися тут нічим.

— І в промисловості справи кепські. Електромеханічний, судобудівний та ряд інших заводів на грані зупинки. Ви — за відновлення зруйнованих господарських зв'язків з регіонами колишнього Союзу...

— Багато що залежить від уряду, від політики центру щодо створення широкого економі-

спиртного у Бердянському, Кам'янсько-Дніпровському та Пологиському районі протягом одного тижня.

20 ТОНН БЕНЗИНУ

залишили на землю при розвантаженні залізничної цистерни на Мелітопольському моторному заводі внаслідок недбалості. Винних оштрафвано на 200 карбованців.

Олександр МИХАЙЛЮТА.

крестях культури

репертуари студій базуються на творах українських письменників і поетів. Насамперед Лесі Українки, Олександра Олеся, Валер'яна Підмогильного, Василя Стефаника. Широко представлено й зарубіжну класику.

Усім, хто цікавиться майбутнім нетрадиційного театру мистецтва, організатори свята 6—8 квітня влаштовують наукову конференцію з участю провідних вчених-театрознавців. На цьому й завершиться «Перше мистецьке березілля».

А поки що свято чекає на вас.

Володимир ТЕТЕРУК.

...ТИМ ЧАСОМ
У ХАРКОВІ

відзначив свою 70-ту весну заснований Курбасом український драмтеатр імені Шевченка — колишній знаменитий «Березіль». Лесеві Курбасу помертньо повернуто звання народного артиста України, відкрито виставку «Людина, яка була театром». «Ще один крок», — сказав на ювілейному вечорі Лесь Танюк, — і до театру повернеться його родове ім'я «Березіль» і право називатись національним театром України.

Микола КОСІЙ.

чного простору в межах СНД. Скажімо, проблема ліцензій на вивезення товарів з області залишається відкритою. Водночас великі і малі підприємства мають змінити номенклатуру споживчих товарів, які виробляють, враховуючи кон'юнктуру ринку. Головне — зберегти трудові колективи підприємств.

— Якими ви бачите стосунки з Радою?

— Це — співробітництво на розумний, діловий основі. Хоча це нині й неможливо, я — за збереження Рад, які виступають як баланс між об'єднанням в них волею людей і виконавчою владою. Головною тут має бути турбота про долю свого краю. Тоді й не виникатимуть конфлікти, як це спостерігалось в Росії після введення там інституту «намісників»...

Представник Президента висловив бажання корисно спілкуватися з усіма рухами і партіями, підтримати їх пресу. Повідомив, що не тільки в апараті, а й на робочих місцях, у трудових колективах люди матимуть можливість звертатися до нього з наболілих питань. Для них двері відкриті.

Дійсність переконує: найкращою козирною картою для Представника Президента і його апарату буде реальне діло. Щасливого початку!

Іван КАЛІНИЧЕНКО.

Херсон.

Анонс

ІНІЦІАТИВА
ВІРМЕНСЬКОГО
МИТЦЯ

5 квітня 1992 року о 15.00 в галереї творчого об'єднання «Ойкумена» (вул. Шота Руставелі, 16 — ст. метро площа Льва Толстого) відбудеться відкриття благодійної виставки-продажу вірменських та українських художників. Всі кошти від цієї виставки-продажу будуть перераховані дитячому будинку «Малютка» Подільського району Києва. Виставка організовується на знак вдячності за ту допомогу, яку збрали і відправили дітям Нагірного Карабаху група депутатів Київської, Союз України та вірменська громада міста Києва.

Ініціатором виставки став талановитий вірменський художник Борис Єгіазарян (в його доробку графічні серії, живописні портрети, вітражі, скульптурні твори) відомий у Вірменії й в Україні не лише своєю творчістю, але й як активний політичний діяч, борець за права людини. У Києві його завжди зустрічали і підтримували друзі — київські художники Олена Придувалова та Олексій Аполлонов.

Творчість Олени та Олексія, на жаль, дуже мало відома у рідному Києві, проте вони одержали досить широке визнання за кордоном (персональні виставки у Німеччині, Угорщині, Швеції, Чехо-Словаччині).

На виставці представлені цикл графічних мініатюр із серії «Гранат» Бориса Єгіазаряна — своєрідне сучасне звучання давньовірменських символів, живописні серії «Місто», «Квіти» та інші Олени Придувалової, а також портрети, серія «Евангелісти» Олексія Аполлонова, незвичність сюжетів яких і оригінальна манера виконання не можуть не хвилювати.

Олена ЗАМОСТЬЯН,
мистецтвознавець.

Крісло для гостя

«ДЛЯ БОГА НЕМА
НІ ЕЛЛІНА, НІ ЮДЕЯ»

У відомому всьому християнському світові Посланні до євреїв Христос заповідав пам'ятати, що кожний дїм зберігає незриме печатя Творця. Недаремно радянська система, руйнуючи храми, намагалася знищити любов до Господа. Однак в усі часи Дорога до Храму зовсім не була безлюдною.

Юрій Абрамович ПАСКЕВИЧ — архітектор. Він займається, зокрема, відновленням будівництва культових урочищ Києва. Хоч і домовилися про максимальну відвертість, усе ж відчуваю незручність, запитуючи: якщо ви людина віруюча, то чи не заходить у суперечність ваша віра з професійним обов'язком? Адже багато євреїв не жалкують, скажімо, Новий Завіт...

— Розумію, про що ви, але цього не пояснити так просто. Як і багато мільйонів людей цієї країни, моя сім'я не уникла ідеологічної ломки системою. Однак я пережив потрясіння, викликане історією Бабиного Яру. Пережив іти, коли мені, архітектору, потрібно було на мить відсторонитися від людського горя цілого народу і з холодним розумом встановити на місці розстрілу менору — семисвічник скорботи. Чи це не нелюдське, відомо, що Україна — перша держава на території колишнього Союзу, яка встановила пам'ятний знак жертвам єврейського народу, у мене тремтіли руки і виступали сльози. Я не приймав ні іудейської, ні православної, ні католицької віри, однак у Господа вірую. І вважаю: Господь єдиний, тільки всі ми по-різному йому служимо. Що ж стосується моєї віри, вона ніяким чином не позначається на моєму професійному обов'язку архітектора. Якщо віра — моє Сонце, робота — моє Повітря, і ру своїм я прагну віддавати і будувати культові споруди всім, хто їх потребує, там, де віруючі вважають за потрібне, — не так важливо, католики це чи автотефали, іудеї чи євангелісти. У мене побували язичники Мага Віри нашої діаспори в Канаді — бажало встановити капіща в місцях, де у давнину здійснювались ритуально-релігійні обряди. Будемо займатися... І от що це: проектувала меморіальний комплекс у Бабиному Яру група українців, — і ваш покірний слуга. Від себе

— Відкрийте секрет «Голосу України»: чим ви нині займаєтесь?

— Хоч і забобонний, та встояти не в змозі. Разом з «Укрпроектреставрацією» приступили до відтворення Києво-Могилянської академії у первісному вигляді.

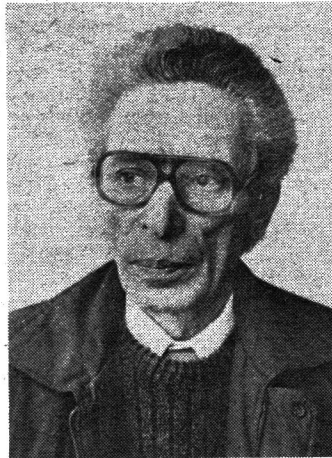
— Юрію Абрамовичу, проектувати храми, чи доводилося вам стикатися зі знаменнями з неба?

— Звичайно. Адже ви знаєте, що громада нерідко відстоює відродження своєї культової споруди саме у тому місці, де вона була освячена священнослужителем. Вона з тої миті мовби опиняється під захистом десниці Божої. От вам феномен Йорданського монастиря, що міститься в центрі куренівського промвузла, а проте визнаний екологічно найчистішим місцем міста. Хіба це не приклад обителі під захистом Господнім?

Фотофакт

ВОНО НЕ
СТРЕЛЬНУЛО

Цей скромний арсенал зброї, продовольства та дефіцитних товарів вилучено відділом боротьби з організованою злочинністю на дачі в селі Горенка під Києвом. Операцію підготували й провели добре — зброя, яку ви бачите, не встигла показати себе на ділі...

Фото: Анатолія
КОЛЕСНИКА.

я залишив місце для семи каплиць — для будь-якої конфесії, котра побажає схилити голову, були б заявки.

— У Києві зосереджено десятки конфесій, релігійних об'єднань, однак культові споруди мають 5—6, не більше. З чим це пов'язано?

— З багатьма стримуючими факторами. Відновлення попередніх і будівництво нових культових споруд, як правило, в'язане з гордім вузлом узгоджень, кошторисами, від яких залежить архітектор. Указ Президента України в цьому питанні не прискорив справу, хоч і розставив крапки над «і». А як би хотілося, щоб усі конфесії відчинили швидше двері, як це сталося нещодавно в соборі святого Олександра.

— Відкрийте секрет «Голосу України»: чим ви нині займаєтесь?

— Хоч і забобонний, та встояти не в змозі. Разом з «Укрпроектреставрацією» приступили до відтворення Києво-Могилянської академії у первісному вигляді.

— Юрію Абрамовичу, проектувати храми, чи доводилося вам стикатися зі знаменнями з неба?

— Звичайно. Адже ви знаєте, що громада нерідко відстоює відродження своєї культової споруди саме у тому місці, де вона була освячена священнослужителем. Вона з тої миті мовби опиняється під захистом десниці Божої. От вам феномен Йорданського монастиря, що міститься в центрі куренівського промвузла, а проте визнаний екологічно найчистішим місцем міста. Хіба це не приклад обителі під захистом Господнім?

Розмову вів
Сергій ВЛАД.

Так і живемо

...І СМАК ДО
БІЗНЕСУ
ТА ГРОШЕЙ

Недавно і «Голос України» посилався на повідомлення агентства преси «Дніпро» про презентацію у Дніпропетровську Української біржі металів. Місцеві газети писали про участь у презентації естрадних зірок, про шампанське, чорну ікру та інші делікатеси, якими частували гостей, про продаж цвяха, зігнутого одним із запрошених за тисячу карбованців...

Публікація викликала обурення багатьох передплатників. «З обуренням читала я все це, — написала, зокрема, мешканка Кривого Рогу В. Кучер. — Нахабна поведінка сучасних бізнесменів — не що інше, як виклик чесному народу, котрий зараз гірко бідує, обдурений соціалізмом та «рівним» доступом до благ. Невже у нас зовсім уже немає влади, яка б приборкала апетити новітніх капіталістів?»

Не будемо коментувати відгук читачки, краще подивимося, що думає з цього приводу голова ради директорів Української біржі металів Ігор ЛОПАТЕНКО.

— Якщо це заздрість або й роздратування, то добре, — сказав несподівано Ігор Зіновійович. — Чим швидше у людей з'явиться смак до бізнесу і грошей, бажання нормально жити, тим краще. У моєму розумінні, соціальна справедливість — це вміння власною працею задовольнити свої потреби. А соціальний захист населення від ринку — надання можливості кожному нелітньому і здібному мати пристойні прибутки. Іншого цивілізованого устрою я собі не уявляю. Якщо досі ми будували «світле майбутнє», то нині мусимо звикати сумлінно працювати, щоб «на широку ногу» жити вже сьогодні.

Далі Ігор Лопатенко сказав, що його колега-біржовиком нині непереливки — нелегко піднімати незайману ціну ринкової економіки, бо лише вона спроможна підняти добробут населення незалежної України. За «шикарною» презентацією приховується важка і копійка праця нових ділових людей.

— І тому шкода, — мовив насамкінець Ігор Лопатенко, — що та ж читачка не звернула уваги на головне у газетних повідомленнях: за першим же разом на нашій біржі було укладено угод майже на мільярд карбованців.

Микола
НЕЧИПОРЕНКО.

Весь минулий чергуючись з рідними, домінував призначень. Президент напередувала полімога Президента, ті якої опонентів на створення «влада» і відмовились стійкої критики. Формула «коопозиції». «Круїс», став замінив сутинного предстверховній Раді — законодавчих фу

Формування якого представник воджувалося від політичної (принаймні, це у новому Статуті на II з'їзді), зметів Руху: на конференції Йогзаявили, що осприділятимуть питанням. Якщо уваги те, що «Нз моменту ствотувалася більше ку, ніж на полідійти висновку, ні на деякий часягти політичнозиденту дали кпроведення рішз метою реформміку у ринковом

Кредит довірента ще не все ж. Відстолюміністра від гнівін взяв на себеість за дії викозаявив про наамКабінет приблизносотків. І привисПрем'єру шанспоки що не дущанс поки що

Неможливість вірити, що не нині Кабінету ведення реформдо життя ще оду виконавчий жавну думу, дітеж була у цен

НАЙІН

Минулої серебув великий футЧим ближче до розиграшах турнірів, тим гтьба.

Звичайно, нага до Кубка перший підгрупі, що прояснилося, ка «Црвена зведред цим лідирула в Софії (вдможе грати черситуацію) гололситуація — генуезьрію». І, уявіть, були справжніми, перемігши Рахунок відкрити Михайлович (13), чі влітали тільки «Црвени звезд (33), Василевич гол), Манчіні (7) «Панатінаїкос «Андерлехт» (Бетурнірна ситостаннім туром

Сампдорія Црвена звезда Андерлехт Панатінаїкос Про матч Лісабон з київмо» написав в А от подробиці

ПОГО

4 квітня на Б республіки, 5 квіт та північних обл короточасний д

rig

Кажуть, ніби в Чернівцях заварилася слідасто, мунуване за обсягом задіяного контингенту. Таке закритилося слідасто, що після нього каменя на камені не зостанеться і, сім літ мак не родитиме. Не слідасто, а кара господина, прости нас гришні! Знаючи люди твердять: копається глибоко, до сьомого коліна. Що саме копається? Вишконе стріжні закону заповняє з'ясувати: па-с обласні прокурор бичків чи не пасі!

Його батько, пенсіонер Юрій Гаврилович Курція, не придбав часом машини? Трапалася 11 січня 1989 року Юрій Гаврилович ніжно поплескав по «кряшам» ново-придбаний «Москвич». А мати, Василина Іванівна, також пенсіонерка? Було й таке. Недавдові після сина, 24 травня 1990 року, пораділа новоспечений «де'ятті» («Жигулі»)?

Усе це посміхастесь? Нагадує нам про природне

Русак Г. П. — голова Сокирянського райвиконкому, Корбут М. І. — керуючий обремдотрестом.

Бойко С. І. — голова Глибського райвиконкому. Тран І. П. — начальник відділу капітального будівництва обласного виконкому.

Ледовський С. П. — начальник відділу обласного виконкому.

Шилепницький І. О. — перший заступник голови обласного виконкому,

мівська рать. Їх приписано до рубрики «кращі з кращих» — такої відної нам із застійного близька. Ні однієї традиції, ні відблоти. Ні на плоті одусушити, ні в коланці утупити.

Обстоюючи прокурорські права на власність, В. Купцов так і відірзав місцевим журналістам: я багато років захищав закон, отож заслужив автомобіль. Не бачили, а димова зависла... Ми бачили цей захист. Машини з облас-

словами ганимиме нашу пламу родиму: моя хата скриво.

Ще одну заяву зробив прокурор області «для народу». Закон, мовляв, оберегає лише одну чергу: квартиру. Все решта — полова, пустощі, просто нікчемні списки. Як бачимо, розмову про право В. Купцов звів до голої софистики: що не заборонено — те дозволено, що дозволено — те не заборонено.

Подавмиш, позабирало начальство машини! Не вкрало — за гроші купило. А газетам нічого робити, от вони і зчиняють галас на весь світ.

Ова, голуби сізлі! Вимуштруваний на юридичних постулатах застою, вихований на телефонному праві, яке додавало закон, обтяжений беззаконням, що процвітає, — Купцов луканить. Вісь, свідомо же криву лінію, веде од права — в безвиш.

Чому ми висвітлюємо чиннок прокурора області? Тому, що він, правоохоронець, зобов'язаний стояти на стражі добра і справедливості. А те, що скільки прокурорів обласнокомітська еліта, — зветься злочинком. Суть не в машинах. Замість них могли бути імпортові телевізори, холодильники, дачі, квартири... Автомобіль — мізерна подрибця, але вона стократно висвітлює глибинні витоки цілого явища.

Спробуємо збагнути його... Ми молилися на свободу. Ми благочинили перед нею, з просто молилися, а вибодували її. Скільки непокірних умі відкараємо по тюрьмах, ГУЛАГах, а скільки героїв покладали свої голови по Соловках, Сібірах, Магаданах! За що віддані тисячі житт? За волю, за Україну? За щоб скинути ненависне колоніальне ярмо.

Настав час — збулися мрії народу.

тут на сцену нашої великомученицької історії виходять лицедії — голови для яких не розбудова держави, а нажива. У них одна-єдина мрія: урвати, вхопити, напхати пельку. Колишине беззавдя, економічний апалкіліс — така славна нагода розбагатіти, набити кишені собі і своїм онукам. Отже, ловитися рибка в мутній воді!

Своєю зажерливістю, аморальністю вони ганьблять владу, дискредитують її. «Висше збутиччя» історії — зведення людей, викликають у них чи нагнітають ненависть до нових порядків. Лицедії при посадах рують кориничи дерев немисліцілью державності. Скільки розлоділося їх (ні, відліло!) рубальників, зазіхалих на народне добро, зловмисників при постах, свистячих із печатками в сейфах, здирників і вроджених хапу!

Наживалися на злиднях народних, на раскській недолі партократів. Тепер не протопаном мертвим застоєм додорого кинулися на штурм благ так звані демократи. То що, скажіть, перемінилося в «королівстві дятському»?

Обласнокомітська спянка коргорта, що додралася до автомобілів, — це «папух», які недерпно пасуть демократії. Для таких папухів люди — череда, а демократія — вуно розумуєт так, наче то борбу кули заганяють худобу. Ні, не борбу, в хлів, на прив'язі, у стійло!

Ми чітко маємо усвідомити: нова влада і демократія — слова-брати, слова-синіони (аби й солодко жилися), які піднімають повагу до нової влади, убивають віру в торжество демократії. Ось де злочин, якому нема прощени!

Стенан КОЛЕСНИК, лауреат Державної премії імені Т. Г. Шевченка.

На злобу дня

ЧИ ПАСЕ БИЧКІВ ПРОКУРОР ОБЛАСТІ?

право кожної людини мати власний транспортний засіб? Так, звичайно. Та, виявляється, Петренко живе з своїми батьками, на одній вулиці, в одному будинку і навіть в одній квартирі. Тож чим не загусто — аж три автомобілі на кільканадцять квадратних метрів житлової площі?

(З газети «Молодий буювинець» № 9 за 12.02.92 р.).

«Крім того, президент акціонерного товариства «Чернівці-Лада» М. В. Шваб особисто використав службове становище для продажу автомобілів своїм родичам. Ним організовано незаконний продаж своїх дружини Савчук П. С. автомобіля ВАЗ-21061 на підставу особу Саленку Г. С., яка проживає на території Хмельницької області. Таким же чином він реалізував автомашини і своїм підлеглим. Подібні факти мали місце на орендованому підприємстві «Чернівці-Лавтосервіс».

...За краєм скрутного становища з вузлами і деталями для ремонту транспортних засобів акціонерне товариство «Чернівці-Лада» в 1991 році реалізувало в республіку Грузія запасних частин на суму 121,9 тисяч карбованців». («Час», незалежна газета Буковини, 28 лютого 1992 р.).

«Безціль запінатся чекають на свої відповіді. Чому впроваджені останніх трьох років 60 (!) автомобілів із фондів області було продано об'єднанням «Чернівціавтотехобслуговування» за її межі: у Київ, Коломию, Куйбишев і Ленінград, Кам'янець-Подільський і Бровари? Хто ті люди, до чих рук «попливали» нові авто, що призначали мешканцям Буковини? На яких підставах, за які заслуги перед нашою областю їх так винагороджено?» (З газети «Молодий буювинець» № 9, 1991 р.).

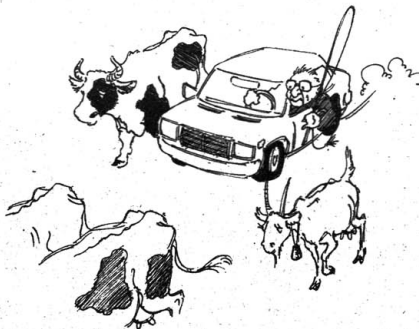
«У травні 1990 року обласним виконком прийняв рішення № 98 «Про розподіл легкових автомобілів, виділених у розпорядження обласного виконкому авансом на 1990 рік», за яким передбачено продаж машин учасникам Великої Вітчизняної війни та війнам-інтернаціоналістам. У таких обсягах від виділених фондів для сільських мешканців — 50 відсотків, для міських — 100. Отже, всі автомобілі, що реалізовувалися у місті, мали отримати виключно пільговиків».

(Газета «Молодий буювинець», № 3, 1991 р.).

«В 1990 — 1991 році автомобілі ВАЗ різних модифікацій за поіменними списками обласного виконкому отримали:

Скрипник А. З. — голова Хотинського райвиконкому.

Горбатюк А. З. — голова Садчирського райвиконкому.

Купцов В. М. — прокурор області.

Жульєв М. Ф. — начальник обласного муніципального управління.

Погоріловський Д. І. — заступник голови обласного виконкому.

«Незалежність», тижневик Чернівцівської обласної організації Спілки журналістів України за 21 лютого 1992 р.).

Висновки ревізії:

«Згідно фондів на 1991 рік обласному виконкому виділено 20 легкових автомобілів. Фактично отримав обласним у 1991 році 53 автомобілі, що на 33 одиниці більше, ніж це було заплановано. У листах за підписами голови обласного виконкому Гатишини І. М. та його заступників Яблонського Л. Ю., Демчака І. М. і Шилепницького І. О. вказувалося: «як винятком» або «в рахунок майбутніх фондів» просимо, виділити автомобілі «кращим із кращих працівників» підприємств, закладів і колективів. Для кращих із кращих у 1991 році, за напленням адміністрації обласного виконкому, понад фонди було виділено 33 автомобілі».

(«Незалежність», 21 лютого 1992 р.).

Нам не дано знати, по якій саме привілеюваній статті «проходив» прокурор області. «Як винятком» чи «кращий із кращих», чи за те, що він «в рахунок майбутніх фондів».

Для довдків: жоден селянин чи колгоспник не потрапив у заповітний «рахунок майбутніх фондів». Це так само неможливо, як верболодів з його неоквириями, прости господи, горбами прогнати крізь вушко голки. Одне ясно: в Афган прокурор не ходив — душмана не тряс, до ветеранів не тупився, бичків по горах і долах не пас, м'яса держави не здавав, як і всі обласно-

ті пливуть по всій колишній імперії. Ідуть «споза хрест», дефіцитні записники, вузали осядають у братній Грузії, а шарлатани і проири, на шпиталі Петренка і Шваба, ходять по волі, збитуються над замордованим в чергах людом і почуваються у повний безпеці «под сеню закона» у виконанні Купцова.

І ось великий загрозливий симптом! У рішенні Чернівцівського обласного виконкому (вище згаданого) надіємо рідки, котрі ось-ось займуться вогнем.

Роздітини невяку на за-сідання обласного керівників орендованого підприємства «Чернівціавтосервіс» та акціонерного товариства «Чернівці-Лада» (Петренка і Шваба) як ігнорування організації владі».

Чули, яким адучим тягне димом? Ігнорування. Запам'ятаймо се пророче сілце. Се тільки квітчоні-пелюстки, тичинки-малочки. А вовчі яліди спокійно дозрівують у затінку, на осонні беззавдя. Зовсім не за горами час, коли мафіозні брукни набрякнуть і вибухнуть, а збанкрутілий партапарат, він — за законами сполучених посудин — благополучно перелився в демократичні інституції (як сива отрута перелилася) і достославно у них восідає, піднімає голову проти нової влади — млявої і беззубої, теж — ой як! — силноної до амбітності та верховності, до особистого наживи і непереборної тяги до ситного корита.

І коли нова влада (оборони Боже!) затріщить по швах, а дім демократії захищатиметься під тиском лихих сил, ми знову станемо заламувати руки з горю. Будемо проклинати свій талам... І закоренілу байдужість до того, що твориться навколо нас, плакатися на своє лишне неутрачання у вир полий, на безхарактерність. Останніми

КОЛИ слідчі документи підтверджують, що Валентин Купцов справді возитися з худобою, його чекає спадщина. А якщо версія хибна? Тоді прокуророві доведеться скидати форменого мундира і вішати на кілок «за ненадобністю оно-го»...

Уся веремія зачалася через автомобілі. Недолуге творіння рук людських — цей дим і чад, сморід і смертовийнось — на благословення! Буюковині продатися не в магінах обласних «Чернівціавтотехобслуговування» і «Авто-ВАЗтехобслуговування» (на поклик новітньої моди перейменовані, відповідно, в орендне підприємство «Чернівці-автосервіс» та акціонерне товариство «Чернівці-Лада»).

Це тільки сказано: продаються. Еге, спробуй купи! Легше з могилки на білий світ зирватися чи на Місяць пішки видобити. Не станемо розповідати, як ті автомобілі обухаються, як друкмече маювання, провідствісто вирує в означених сервісноторах, яке розбійництво і злочини творяться міжовладним кланом, як ті мотори — омріяні і вже оплачені грудцями людьми — нагло липнуть до рук начальства усіх рангів і мастей. Розказати про ті ошуканства, крутню і обурювання простого люду — одному перу не під силу. Це який чоловік надумає ложком море вихлестати...

Отож будемо сумлінно пошукати на газети Буюковини. Пильно вслухаємося у їхній відчай з безсиллям... Та й виплиється в наші уні обрз обласних достойників, обраних народом чи призначених на державні пости. Та й обуримося ми і заплачемо від страшної несправди, і возненавидимо їх, з провбаченням суми од ненависті, а не тільки од безвиході і скорботи безмежної, що не ти поставлено над нами (Господи всебагати, знову не тих)! що доля наша ніколи не була міжосередню чи прихильною, а все, знай, жорстокою і глухотюю до бід наших: що на роду нам написано покрито перти ярмо, нагнати на ший осоружним начальником, а чи потонієм, чи осавуємо новітнім.

Тих начальників обрано чи наставлено... заради єдиної мети: захистити народ. Коли ж ми прочитаме газети з Буюковини, одне збагнемо: начальство — та сама шкура, яку кинули в річку на радість і благодать беззахисним рибкам...

«...чи забезпечений транспорт генеральний директор об'єднання «Чернівціавтотехобслуговування» Юрій Юрійович Петренко? Запевнено ні. Пішки Юрій Юрійович не ходить. По придбав 12 квітня 1990 року у своїй крамниці новенькі «Жигулі», крім того, й службову машину має. Ну то й що, скажете ми, нехай собі їздить начальник на здоров'я: від дому ж до роботи далеченько, мабуть, і матимете рацію. А ось ми, такі-сякі, негваровно-прикпіплені, задалася наступним запитанням — чи забезпечено родичів Юрія Юрійовича транспортними засобами? Чи

ДОБРИЙ ВЕЧІР, ВАС ТУРБУЄ «ГОЛОС УКРАЇНИ»

Так починалося телефонне інтерв'ю, в ході якого було опитано 500 киян. Діапазон запитань, що увійшли до анкети, був широкий: від введення купонів, підвищення цін — до закидів Президента Росії щодо Криму та Чорноморського флоту.

НА ЗАПИТАННЯ ВІДПОВІЛИ 46 ВІДСОТКІВ ЧОЛОВІКІВ І 54 — ЖІНОК.

Треба зазначити, що після введення купонів та підвищення цін до уряду країни в наших респондентів зменшилася (61 відсоток), не змінилася (24), збільшилася (3), не змогли відповісти (12). Причому 39 відсотків вважають, що введення купонів — то був необхідний захід, 31 дотримуються думки, що він був би виправданий за умов, якби держава виключила з обігу карбованець і забезпечила всі виплати купонами; по 15 відсотків категорично проти купонів і не змогли відповісти. Проте опитані поєднують введення купонів з появою на полицях магазинів продуктів харчування в достатній кількості (64 відсотки), 24 цього не помітили, 8 вважають, що їх стало менше, і 4 не змогли відповісти.

Гадаю, всі пам'ятають, як «сгрибували» ціни на ринку наприкінці минулого року, особливо на м'ясо. Звинувачували в цьому приїжджаних з Росії та Кавказу, мовляв, вони платять будь-які гроші, бо в них ці продукти коштують в декілька разів більше. Ми покладали надії на те, що введення купонів захистить внутрішній ринок від вивезення продуктів, але 29 відсотків респондентів дотримуються протилежної думки, 38 — згодні із «захисною функцією» купона, 33 — не змогли відповісти. Опитані мотивують свою негативну відповідь тим, що купони повсюдно продаються, не забезпечені товаром і не мають офіційного курсу в валюті.

Що стосується підвищення цін, то 35 відсотків опитаних дотримуються думки, що вони не повинні були підвищуватися, стільки ж за те, щоб вони підвищилися, у 1,5—3 рази, а не в 4—10 і більше (особливо на промтовари), для 18 відсотків ціни минулого року були теж надто великі і 11 — не

змогли відповісти. 72 відсотки погодилися з тим, щоб ціни підвищилися на предмети розкоші (автомобілі, ювелірні вироби тощо), 20 — на делкатесні продукти, 8 — на все, крім молока, хліба, м'яса.

Майже половина респондентів вважає, що мінімальна заробітна плата за теперішніх цін має становити 5 тисяч і більше, 28 відсотків — 3—4 тисячі, 21 — 1—2 тисячі і 2 відсотки — до однієї тисячі, а мінімальна пенсія — 1,5—2 тисячі.

Підвищення цін найбільш вражає соціально незахищені верстви населення: пенсіонерів, одиноких матерів, багатодітні сім'ї, студентів. Які заходи пропонують для захисту цих груп опитані? Підвищення виплат пропорційно зростанню цін (індексацію), виплату компенсацій та допомоги, безплатне харчування у столових та домашні обіди, спецмагнізини для маломіщущих, фіксовані ціни — все це має вийти в довготривалу урядову програму.

У грудні минулого року Україна ввійшла до СНД. На думку 40 відсотків опитаних, цього не треба було робити ні в якому разі, бо «втягування незалежної України до нової Союзу, вона повинна самостійно вийти з економічної кризи», «СНД не є гарантом рівноправ'я, ми знову будемо на правах підлеглого» «економічній будівлі» титани кодуру «на себе», 29 відсотків схвалюють членство України в СНД і вважають, що без нього не можна було обійтися, бо «економіка колишніх республік СРСР дуже інтегрована», 31 відсоток — не змогли визначитися, одна з відповідей була: «Причому, що прожила життя у неіснуючій країні».

На запитання: «Якби зараз створювалося нове співтовариство, то які з колишніх республік воно має об'єднати?» — 11 відсотків опитаних відповіли, що співтовариство не потрібно, 29 — назвали Білорусь, 24 — Росію, 10 — держави Прибалтики, по 4 — Казахстан та Молдову і 11 — всі колишні республіки.

Достіг спірним, з точки зору Росії, є питання Криму. Кияни ж відповіли на запитання: «Як ви ставитеся до заяв у російському парламенті про те, що Крим повинен належати Росії?» — таким чином: 77 відсотків вважають, що ці зазіхання безпідставні, Крим повинен належати Україні, бо є частиною її території, 15 — це питання повинні вирішувати самі кримчани на основі референдуму, 8 — не змогли відповісти.

Ще один камінь спотикання — Чорноморський флот. Кому він повинен належати? Жодний з опитаних не підтримує позиції Бориса Єльцина в цьому питанні, 56 відсотків дотримуються думки, що флот повинен належати Україні, 28 — не мають власної думки, а 16 — запропонували свої варіанти: а) віддати СНД, б) поділити між Україною і Росією, в) поділити між Україною і СНД. Один чоловік підійшов до цього питання по-хазяйськи: він запропонував скоротити флот, а потім продати за БКВ.

Інеса ЛАНОВСЬКА,
завідуюча сектором соціологічної інформації.

ПОРУШЕННЯ «НІМЕЦЬКОГО» ПИТАННЯ НАБУЛО ВЕЛИКОГО РЕЗОНАНСУ В УКРАЇНІ. НЕ БУЛО ДО НЕЇМЦІВ МІСЦЯ ПІД РАДЯНСЬКИМ СОНЦЕМ, ТО МОЖЛИВО, УКРАЇНА ОБІГРІЄ ПАСИВНИК «ОБЩНОСТІ» ЮДЕЙ? ЦІКАВІ ДУМКИ З ЦЬОГО ПИТАННЯ ВИСЛОВЛЮЮТЬ НАШІ ЧИТАЧІ.

МІСТУ БУТИ

Про національні меншини останнім часом нагало чимало. Якось почали вирішувати й долі депортованих народів. Наприклад, кримських татар. А яка доля чекає на українських німців?

Звичайно, виділити місце, куди вони могли б переселитися, допомогти з будівництвом, це обов'язок. Але кожний народ хоче жити при купі. Тому я пропоную виділити якийсь незалежний масив землі для ободви великого німецького міста.

Сподіваюся, Німеччина підтримає, допоможе нам у цьому. А згодом там буде надати такому місту статус автономії.

Іван ПІЩЕНКО,
Світловодськ
Кіровоградської області.

НІМЦІ-КОЛОНІСТИ НА КИЇВЩИНІ

Гортання газети минулого століття, я знайшов важливу на сьогодні інформацію щодо проживання німців в Україні.

Так, наприкінці XIX століття чимало німців-колоністів жило на території тодішньої Київської губернії, переважно в Радомильському та Київському повітах. Вони селилися на підземних землях на умовах тривалої оренди. Місцеві землевласники охоче надавали їм таку можливість, бо знали, що землі оброблятимуть на совість.

І взагалі, єдність та преемственность німців позитивно впливали на місцеве селянство.

Василь ГАЛАЙБА,
кременець.
Київ.

На адресу редакції надійшло багато листів, у яких йдеться про складність одержання паспортів для поїздок за кордон, скарги на погану роботу відділів віз і реєстрації. Наш кореспондент зустрівся з начальником ВВІР Міністерства внутрішніх справ України В. ШЕПЕЛЕМ і попросив його відповісти на запитання читачів.

— Володимире Миколайовичу, чому так складно одержати закордонний паспорт? Це через неорганізованість роботи наших відділів чи є інші причини?

— Основна причина — гострий дефіцит бланків закордонних паспортів. Нині для нормального функціонування служб віз і реєстрації необхідно 2,5 мільйона штук, а в наявності трохи більше ніж 500 тисяч. Складність полягає в тому, що в Україні немає підприємств, що виготовляють такої спеціальної продукції, а всі вони надходять з Пермської фабрики. І, безперечно, що проведений нами перерозподіл між ВВІР бланків закордонних документів, використання старих зразків тільки деякою мірою пом'якшує ситуацію, що загострилася, але не розв'язав проблеми. Тепер відпрацьовується питання як про збільшення поставок бланків з тієї ж таки Пермської фабрики, так і про тимчасове розміщення замовлень за кордоном, вивчаються також поліграфічні можливості України.

— Багато хто з читачів обурений подорожчанням плати за закордонні поїздки. Пояснить, будь ласка, чим воно обумовлено?

— Збільшення держмита до 1000 карбованців за одержання закордонного паспорта було впроваджено постановою Кабінету Міністрів СРСР від 8 липня 1991 року № 452. Для цієї документи до прийняття відповідного законодавчого акта України. Закон України «Про державне мито» було запроваджено з 1 січня 1992 року і зменшено ставки держмита за видачу закордонного паспорта до 200, спеціального вкладаша

— 100 карбованців. Але тут є ще один момент. Уряд України вжив тимчасових заходів щодо впорядкування видів громадян за кордон і захисту споживчого ринку. Передбачено, що після двох

Відповідає спеціаліст

Винен ВВІР?

туристичних поїздок або приватних виїздів протягом року за наступну сплатується одна тисяча карбованців, а потім за наступні візи суми подвоюються. Виняток зроблено для осіб, які проведуть близьких родичів і тих, хто від'їжджає за кордон з поважних причин.

— Особливо тривого викликають листи, в яких йдеться про складність з виїздом за кордон з метою відвідування могили близьких родичів, які загинули в роки Вітчизняної війни, для зустрічі з близькими, котрі проживають за кордоном. Що ви можете відповісти їм?

— Своєчасне оформлення документів особам для відвідування місць поховання близьких родичів — наш прямих службовий і людський обов'язок. Хоча сказати, що в разі оформлення поїздки до будь-якої країни для відвідування місць поховання близьких родичів з січня цього року МВС України збільшило строк дії довідок комітетів Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, що підтверджують наявність поховань, до десяти років, зобов'язало органи внутрішніх справ приймати і доводити аналогічного змісту, завірені

за кордоном місцевими органами влади.

А який порядок оформлення документів для запрошення на візовій основі іноземних громадян, наприклад, із Швейцарії? Про це запитують, зокрема, Г. Кубар з Нікополя.

— Нині не вимагається пред'являти у ВВІР візові анкети, які запрошуювані особи одержували в радянських консульських установах за

яктя Закону України про виїзд за кордон і в'їзд в Україну. Він потрібен людям. Але без урядової програми, глобального програмування фінансових затрат і практичних кроків з'явиться мертворождена дитина. Минулого року, наприклад, нашою службою було прийнято понад 7 мільйонів відвідувачів, документовано більш ніж 4 мільйони чоловіків для виїзду за кордон. За такої нечисленності наших кадрів позбулися черг — ліній. Ми приступили до комп'ютеризації нашої служби, однак кінцеві результати не близько.

— І останнє запитання. Точніше розмови про єдиний паспорт, так би мовити, для внутрішнього користування і закордонних поїздок. Хотілось би почути вашу думку.

— Моя точка зору така: я не прихильник впровадження єдиного паспорта. І не тому, що в СІА чи Угорській Республіці, в багатьох інших країнах є закордонні паспорти. Опускаючи інші зауваження з цього питання, скажу, що міжнародні норми і практика виходять з того, що коли немає заперечень проти видачі закордонного паспорта, то це вже є дозволом для закордонних поїздок. В єдиному паспорті в разі закордонної поїздки громадянина, враховуючи нашу слабку технічну оснащеність, доведеться по-разу ставити дозвільний запис, що підтверджує відсутність перешкод. Таким чином, ми прийдемо до того, чого намагалися позбутися, коли приймаємо Закон про виїзд-в'їзд. Тому нам, мабуть, слід дотримуватися практики оформлення та видачі паспортів для поїздок за кордон, що вже склалася в багатьох країнах світу.

Інтерв'ю взяв
Яків ГАЙЧЕНКО.

ЗА ПОРОГОМ — ВІЙНА

Хлопчик бігав в маминих обіймах: «Пусті мене, не хочу їхати! Я буду з татком! Таточку!» Розгублений нещасний чоловік відштовпував від себе руки сина. А провідник сердито навапів: «Прощайтесь швидше. Поїзд рушає». А потім сам скопив малого й заштовхнув у тамбур. Тираспольський вокзал полив назад. Батько ще довго біг за поїздом, і хлопчик рвався до темного вікна: «Хочу додому! Куди мене везете!» Дитину везли від війни...

Запах пороху і крові вливався в тонкий аромат бруньок. Весняний вітер, порушивши кордон, приніс його на південь України. А слідом за вітром з Придністров'я потягнулися люди. Вони лишають усе: будинки і хатній скарб, роботу і необроблені городи. На берегах Дністра сьогодні в пошані не лопата — автомат. Культ зброї вимагає жертв. І

плететься кров, лунають постріли, і кулі б'ють по цілі, не дуже переймаючись, хто нею є. Куля ж дурна, вона в кишеню не заглядає, чи там військовий квиток, чи всього-на-всього дитяча соска. А люди!...

Понад п'ять тисяч біженців знайшли притулок лише в Одеській області. Місцеві власті аж з ніг падають: бюджет не розрахований на такий раптовий і масовий приплив народу. Але всі розуміють: сиди змушені були прийти «в гості» і треба їх зустріти домашнім затишком. До речі, за прогнозами політків і соціологів, кількість біженців в Україну зросте до 300 тисяч. Вже два тижні не умовна лінія, а державний кордон розділяє нас із Молдовою, з якою досі навіть на окремій карті ми завжди малювалися «дугетом». Що зробиш, за порогом «гуляє» війна, і змушені ми його «наростити». Не тільки

ми для власного спокою — який там спокій, якщо 600 тисяч наших братів і сестер занесено долею в молдовську діаспору! — а й для того, щоб воюючі сторони не використовували українську землю для смертоносних маршрутів. Бо ця земля, врешті-решт, нині стелиться під ногами і наших дітей, і тих, кого похачем вивозили і вивозять з-під обстрілу.

...Міліціонери тупцюють біля розкладеного вогнища. Кордон молодий, застав ще немає, і доводиться грітися цим правдивим способом. А в бік українсько-молдовського кордону просувається колона БТРів. Не для нападу. «Поліг» охоронятиме армія.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото Олександра КРЕМКА.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ПРИВАТИЗАЦІЙНІ ПАПЕРИ

Цей Закон визначає поняття і види приватизаційних паперів, умови їх випуску, розміщення серед громадян України, обліку, використання та погашення.

Стаття 1. Поняття і види приватизаційних паперів

1. Приватизаційні папери — це особливий вид державних цінних паперів, які забезпечують право власника на безоплатне одержання у процесі приватизації частини майна державних підприємств, державного житлового фонду, земельного фонду.

Приватизаційні папери можуть бути лише іменними.

2. Порядок випуску та обігу приватизаційних паперів визначається цим Законом, іншим законодавством України.

3. Приватизаційні папери мають такі реквізити: запис про приналежність паперу до України; найменування органу, що випустив папір; зазначення виду приватизаційного паперу, серії та порядкового номера; дату випуску і строк використання; номінальне значення приватизаційного паперу у вартісному, обчисленому виходячи з відсотків, вартості майна, що приватизується, та (або) натуральному вираженні, або в умовних одиницях; прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання власника, відомості про документ, що посвідчує його особу; підпис керівника емітента або іншої уповноваженої на це особи печатку установи, яка видає папір.

У приватизаційних паперах також міститься інформація про умови і порядок їх використання та про права власника.

4. Для випуску приватизаційних паперів використовуються бланки спеціального зразка, які затверджуються Національним банком України.

Випуск приватизаційних паперів може здійснюватися у формі безготівкових депозитів.

Стаття 2. Власники приватизаційних паперів

1. Право на одержання у власність приватизаційних паперів мають громадяни України, які проживають на її території, проживають або тимчасово перебувають за її межами у службових справах в період, що визначається Державною програмою приватизації.

2. Громадяни України, які проживають за її межами, мають право одержати приватизаційні папери у разі переїзду в Україну для проживання в період, що визначається Державною програмою приватизації.

3. Інтереси недієздатних та обмежено дієздатних власників приватизаційних паперів представляють відповідно до законодавства України законні представники, опікуни і піклувальники.

4. Право власності на одержані приватизаційні папери в разі смерті їх власника переходить у порядку спадкування, визначеному законодавством України. В разі смерті громадянина, що не одержав приватизаційні папери з будь-яких причин, право одержання належних до видачі померлому паперів не успадковується.

5. Кожен громадянин України має рівне право на одержання приватизаційних паперів однакової номінальної вартості для приватизації майна державних підприємств, державного житлового фонду, частки земельного фонду.

Стаття 3. Порядок випуску, розміщення та обліку приватизаційних паперів

1. Рішення про випуск приватизаційних паперів приймається Кабінетом Міністрів України згідно з Державною програмою приватизації. Емісію приватизаційних паперів здійснює Національний банк України. Облік випущених приватизаційних паперів веде емітентом.

2. Видача громадянам приватизаційних паперів організується відділеннями Ощадного банку України за списками, які складаються місцевими Радами народних депутатів або представництвами України в інших державах, на підставі заяви одержувача та пред'явлення паспорта або документа, що його замінює. Порядок видачі приватизаційних паперів встановлюється Національним банком України за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

3. Умови зберігання, обліку та погашення приватизаційних паперів встановлюються при їх випуску Національним банком України.

4. При видачі приватизаційних паперів громадянин у паспорті або документі, який його замінює, робиться відповідний запис.

5. За одержання приватизаційних паперів громадянами сплачується державне мито.

Стаття 4. Використання та погашення приватизаційних паперів

1. Приватизаційні папери використовуються громадянами України для придбання частки майна державних підприємств та інших об'єктів, державного житлового фонду, земельного фонду відповідно до законодавства України про приватизацію.

2. Приватизаційні папери можуть бути використані в період проведення приватизації.

ці, визначені Державною програмою приватизації.

Погашення невикористаних приватизаційних паперів здійснюється в порядку і строки, встановлені Державною програмою приватизації.

3. Використання приватизаційних паперів здійснюється шляхом їх обміну на паї, акції, інші документи, що встановлюють та засвідчують право власності на частку державного майна відповідно до номіналу приватизаційного паперу з обов'язковим відображенням змісту обмінної операції як на самому приватизаційному папері, так і в супутніх документах і супроводжується погашенням приватизаційного паперу.

Номінальна вартість всіх приватизаційних паперів, випущених державою протягом календарного року, повинна дорівнювати вартості частки майна державних підприємств, інших об'єктів, державного житлового фонду, земельного фонду, що приватизується безоплатно протягом цього календарного року.

Паї, акції, інші документи, що встановлюють право на придбання об'єкта приватизації, повинні містити відомості про власника, якому їх надано.

За обмін приватизаційних паперів на паї, акції, інші свідчення про право власності на придбання об'єкта сплачується державне мито.

4. Приватизаційні папери можуть бути використані лише для обміну на документи, що встановлюють право власності на придбання об'єкта приватизації.

До випуску в готівковий обіг приватизаційних паперів платежі за придбання об'єкта приватизації можуть здійснюватися з приватизаційних депозитних рахунків, на які зарахована повна номінальна вартість приватизаційних паперів тих громадян, які мають на них право відповідно до законодавства.

Порядок відкриття означених рахунків та здійснення з них платежів визначається Національним банком України.

Супровідні документи про рух приватизаційних паперів мають гриф «Приватизація» і підлягають окремому обліку.

5. Погашені приватизаційні папери інкасується у порядку, що визначається Національним банком України.

6. Приватизовані об'єкти, понад 50 відсотків цін яких було сплачено приватизаційними паперами, не підлягають продажу або відчуженню іншим способом до введення національної валюти України, за винятком випадку банкрутства підприємства.

Порушення зазначеної вимоги тягне за собою визнання укладених угод недійсними з наступним відлученням до відповідного бюджету майна та одержаних коштів.

7. Відновлення втрачених приватизаційних паперів здійснюється в порядку, передбаченому законодавством.

Стаття 5. Особливі умови використання та обігу приватизаційних паперів

1. Приватизаційні папери вільному обігу не підлягають, а їх продаж або відчуження іншим способом є недійсним.

2. Дивіденди або відсотки з приватизаційних паперів не нараховуються.

3. Приватизаційні папери не можуть бути використані для здійснення розрахунків, а також як застава для забезпечення платежів або кредитів.

4. Угоди, укладені з використанням приватизаційних паперів для цілей, не передбачених цим Законом, є недійсними.

Приватизаційні папери, придбані за порушенням встановленого порядку їх видачі та обігу, вважаються недійсними, а особи, які порушили ці правила, несуть відповідальність на підставі законів України.

Стаття 6. Взаємна конвертованість приватизаційних паперів

1. Громадянам України створюється можливість для необмеженого вибору сфер

приватизації, надання їм права застосовувати приватизаційні папери одного виду в різних сферах приватизації шляхом забезпечення їх взаємного конвертування.

2. Конвертованість приватизаційних паперів у період приватизації забезпечується встановленням коефіцієнтів для перерахунку номінального значення паперу одного виду при його конвертуванні в інший.

Коефіцієнт конверсії приватизаційних паперів визначається Кабінетом Міністрів України та затверджується Верховною Радою України.

Стаття 7. Посередницька та представницька діяльність по обігу приватизаційних паперів

1. Посередницька діяльність з приватизаційними паперами — це комерційна діяльність, яка проводиться шляхом обміну приватизаційних паперів на паї, акції і здійснюється посередником від свого імені, за дорученням, за рахунок і на ім'я власників приватизаційних паперів.

Посередницька діяльність з приватизаційними паперами здійснюється на підставі дозволу (ліцензії).

Порядок надання дозволу (ліцензії) визначається законодавством України.

2. Представницька діяльність з приватизаційними паперами — це обмін приватизаційних паперів на паї, акції, що здійснюється представниками від імені, за рахунок і на ім'я власників приватизаційних паперів.

Стаття 8. Державні гарантії власникам приватизаційних паперів

1. Держава гарантує власникам приватизаційних паперів право придбання ці папери об'єктів приватизації відповідно до законодавства України про приватизацію.

2. Приватизаційні папери, одержані громадянами України, а також платежі, здійснені з приватизаційних депозитних рахунків, приймаються відповідними органами держави у сплату за частку майна державних підприємств, інших об'єктів, державного житлового фонду, які приватизуються.

3. Права та обов'язки щодо приватизаційних паперів виникають з моменту їх передачі емітентом або його уповноваженою особою одержувачу паперів, якщо інше не передбачено законодавством України.

4. Відмову у видачі приватизаційних паперів та їх прийняття у рахунок платежу за придбання громадянами об'єкта приватизації може бути оскаржено до суду у встановленому порядку.

5. Відповідальність за порушення норм цього Закону визначається в порядку, передбаченому статтею 29 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств».

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
6 березня 1992 року

Президент України
Л. КРАВЧУК
м. Київ
6 березня 1992 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Про введення в дію Закону України «Про приватизаційні папери»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про приватизаційні папери» з 15 березня 1992 року.

Положення статей Закону «Про приватизаційні папери», які засвідчують право власності на безоплатне одержання громадянами України частки державного житлового фонду, земельної частки (пайової частки) вільної частки в земельному фонді, вводяться в дію після прийняття законів про приватизацію цих майнових об'єктів.

2. Кабінету Міністрів України, Національному банку України до 15 квітня 1992 року подати Верховній Раді України пропозиції про внесення змін і доповнень до чинних законодавчих актів України, що випливають із Закону України «Про приватизаційні папери»; розробити та затвердити порядок видачі громадянам України приватизаційних паперів.

3. Кабінету Міністрів України до 1 травня 1992 року визначити в період приватизації порядок конвертування різних видів приватизаційних паперів, розробити коефіцієнти кон-

версії різних видів приватизаційних паперів і подати на затвердження Верховній Раді України.

4. Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України і Ощадному банку України забезпечити до 1 червня 1992 року місцеві відділення Ощадного банку України бланками приватизаційних паперів.

5. Місцевим Радам народних депутатів, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству закордонних справ України до 1 квітня 1992 року забезпечити складання та перевірку списків громадян України, які мають право на одержання приватизаційних паперів відповідно до цього Закону і Закону України «Про громадянство України».

Отакої!

ЧИ КОЖЕН ВІЩЕ-ПРЕЗИДЕНТ ДОЛЕТІТЬ ДО ДУШАНБЕ?

Інцидент з Іранським літаком, якому не дозволили посадку в аеропорту столиці Таджикистану, набув широкого розголосу. З публічними поясненнями з цього приводу виступив на прес-конференції міністр зовнішніх зв'язків республіки Лакім Каюмов.

«Про те, що до нас направляється літак з Тегерана і що на його борту перебуває віще-президент Ісламської Республіки Іран, я дізнався в ту мить, коли служба повітряних сполучень аже відмовила у посадці. Навряд чи щось було пізніше», — повідомив міністр. До літака поставилися як

до закордонного судна, яке самовільно вторгнулося у повітряний простір іншої держави. Ані сам цей рейс, ані візит такого високого державного діяча не були заздалегідь погоджені.

Міністр висловив упевненість, що такий інцидент не позначиться на розвитку добросусідських відносин з Іраном. Ця країна була першою, яка відкрила своє посольство в Душанбе. Нині розглядається цілий блок питань щодо розширення співробітництва з Іранською стороною.

Юрій КУШКО.
Душанбе.

Репалії

КОЛУМБІЯ У КИРГИЗСТАНІ ВІДМІНЯЄТЬСЯ

Найбільший за всю історію колишнього Союзу «улов» стався співробітників по боротьбі з наркобізнесом МВС Киргизстану.

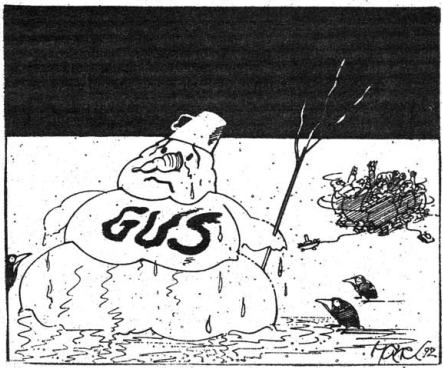
В гостях із однієї північ-закарпатської республіки, майже вирощували дозори понад дві тони анашів й ще декілька «дрібниць». 8 нових, просто з ковчега, вантажків, 4 мотоцикли, у великих кількостях спиртне, тютюнові вироби, цукор, інші види дефіцитних продуктів.

Не виключено, що саме ця історія відіграла не останню роль у прийняттю рішенням Киргизстану рі-

шення: посіви опійного маку на бережжях озера Іссык-Куль не відродилися. До самого недавнього часу прихильником протилежної ідеї був сам Президент Акаєв. Він сподівався, використовуючи наявний до початку 70-х років досвід вирощування цієї доростої трави, поправити за рахунок її експорту фінансові справи республіки. Але в останній немає сьогодні можливості на закупівлю сучасних технологій переробки маку й на боротьбу з ділками від наркобізнесу. Бананий результат реально загрожував би обернутися на пірвову перемогу.

Богдан ДЕНИСЕНКО.
Вішкен.

Посміхніться

Березневі випробування для СНД.

Малюнок з газети «Франкфуртер альтмайне» (ФРН).

Експрес-новини

Швеція і Норвегія закликають Росію утриматися від відновлення випробувань ядерної зброї на Новій Землі після закінчення строку мораторію.

Рада Безпеки ООН прочла екстреннє засідання, учасники якого склали проект заяви з вимогою до уряду Лівії покласти край нападкам на посольства в Триполі. Там натовпи лівійців розгромили будівлю посольства Венесуели. Біля російського представництва було підпалено кілька автомобілів. Демонстрації пройшли біля посольств країн — членів Ради Безпеки ООН.

Ізраїль і арабські учасники близькосхідної конференції дійшли згоди провести п'ятий раунд мирних переговорів у Вашингтоні 27 квітня. Місце проведення шостого раунду переговорів США оголосить пізніше.

Спеціальний посланник ООН в Афганістані Саван заявив, що спостерігається прогрес у політичному врегулюванні в країні. Якщо все піде за планом, підкріплений Саван, то в Кабулі до початку травня буде сформовано новий уряд. До цього представник ООН обговорював афганські проблеми з урядом Пакистану.

Прем'єр-міністр Албанії Ахметі подав у відставку за два дні до того, як Народні збори, які вперше складаються не з комуністів, зібралися на сесію. Президент країни Алія Іллієвський демократичну партію, що раніше була в опозиції, сформувати новий уряд.

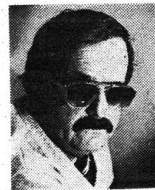
Командуючий миротворчими силами ООН в Югославії Намбієр сказав, що розміщення їх контингенту розпочається за графіком, незважаючи на бої, що тривають у республіках, які від'їжджали.

Президент Естонії Ройтлев перебуває в Бонні з дводенним робочим візитом. Передбачаються переговори з Президентом бундестагу Зюссом і представниками німецької торгово-промислової палати.

У місті Нові Сад у Воеводіні відбулися переговори про репатріацію майже 20 тисяч біженців з Югославії, що знаходяться в Угорщині. Угорський посол в Югославії заявив, що його країна зацікавлена у поверненні на батьківщину всіх біженців, які перейшли до Угорщини з метою уникнути служби в армії.

Одним з провідних торговельних партнерів Латинської Америки стає Китай. Очікується, що лінійного року китайсько-латиноамериканський товарообіг досягне рекордних позначок у 2 мільярди 500 мільйонів доларів. Більше за всіх — на 426 мільйонів доларів — залять китайських товарів Куба. Друге місце щодо торгівлі з КНР займає Бразилія. За нею йдуть Аргентина, Перу, Мексика й Чилі.

За повідомленням інформаційного агентства Пренса Латина.

Подія тижня: коментар редактора міжнародного відділу

БІЗНЕСМЕНИ ЗАДАРМА ТІЛЬКИ ВІТАЮТЬСЯ

Вирішив подивитись, як протягом тижня Захід реагував на процеси, які протікають в Україні (і в СНД у цілому), і очі розбіглися: адже стільки подій! Банківські кредитори колишнього СРСР надали його суб'єктам тримісячну відстрочку для виплати відсотків по боргах. Дж. Буш оголосив, що розробив і представити конгресові повномасштабну програму допомоги СНД велика «сімка» розглядає проект модернізації наших базових галузей промисловості. Захід впритул зацікавився проблемами втручання «радянських» АЕС.

Так, життя не стоїть на місці, допомога летить щедро. Ці «кранки» на Заході, здається, закручувати не збираються.

Отже, є підстави для весняної ейфорії? Якби то... Чи замислювалися ви коли-небудь, чому це на наш аеропорту один за одним слідають потужні літаки, океан неперітатих авіакоміжних ступонь за залізничними ешелонами з допомогою? Бажаючи допомогти ближньому, простягаючи руку підтримки потерпілому — так, усе це є. Але нікуди не зникає і наріжний принцип ділового світу: бізнесмени задарма тільки вітаються. Решта — за дивіденди. Якщо конкретніше у нашому випадку — це дивіденди повільного роду: для своїх суспільств і для себе особисто.

Щодо першого аспекту, тут, аналізуючи численні висловлювання зарубіжних діячів, варто узагальнити їх тезою шефа ЦРУ Гейтса: «Раніше для США розвал СРСР був мрією, нині він перетворюється на жах». Розшифровуємо цю тезу для нашого читача, що собі знайомию з тушею дієсною, мабуть, не варто...

Отже, якщо ми, «пострадянські», будемо ситі, то, на думку Заходу, чим він заспокоїть сусіда, який своїми діями вже довів, що від нього можна чекати будь-яких неприємностей. Іншаке кажучи: переходиши до цивільно-військових відносин з республіками СНД, наш колишній класові вороги сподіваються, що це принесе їм широкі доходи власного розроблення (що вивільнить кошти для соціальних програм у них вдома), зменшить

ризик екологічних катастроф типу чорнобильської, відкриє доступ до природних ресурсів тієї ж України, відкриє шляхи торгівлі, використання місцевих людських потенціалів. Таким чином, американська, приміром, допомога не тільки в наших інтересах, а й у інтересах самих США.

Отже, можна сидіти, склавши руки, і подібно до голівського Пацюка, спостерігати, як галушки іноземної допомоги летітимуть до нашого суспільного рота? Боячись Бовка! Адже, як ви пам'ятаєте, вище вилася про те, що бізнесмени чекають від цієї допомоги і власних дивідендів. Без них вони й кроку не зроблять. Це вам не уряди. А от тут справа йде важко...

Вже готовий Закон про іноземні інвестиції в Україні. Він знімає багато бар'єрів на шляху зарубіжного бізнесу. Але «питання питань» залишається: що потрібно, щоб солідна компанія або банк пішли на вкладення капіталу за кордоном (в ті ж Україну)? Переконаність у стабільності влади і економічній ситуації в країні, куди примушуватимуть гроші; довіра до місцевих фінансових структур (а що думають іноземці, спостерігаючи наочно заходів нашого Національного банку)? Плюс ще один досить цікавий момент, про існування якого ми не здогадуємося, але на який вказують ті ж американські експерти. Йдеться про «яні величчя», на яку хворі деякі колишні республіки СРСР, зокрема Україна: «Наша держава багата, велика, з нею всі хочуть мати справу, отже, якщо ми надімо Заходові таку можливість, він принесе їм мільйони». Подібний менталітет був би смішним, якщо не його небезпечність: адже він заважає зрозуміти, чому Захід не спішає вкладати капітал, чому не летить на допомогу, хоча комунізм і впаде...

Підсумую сказане словами Дж. Кеннеді, зверненими до його співвітчизників, але цілком своєчасними в Україні: «Не питайте, що ваша країна на може зробити для вас, спитайте, як ви можете зробити для вашої країни».

Володимир САВЦОВ.

ЩО ПОЧІМ! НЕ ДЕФІЦИТ, АЛЕ ПО 150...

Ризьке міське управління торгівлі повідомило про те, що в квітні не видаватимуться талони на цукор. Його можна буде придбати тільки за вільними цінами — по 80—100 карбованців за кілограм.

27 березня скасовано талони й на сигарети. Втім, вони давно скасували себе самі, оскільки багато хто з курців не зміг їх отримати й купував тютюнові вироби в спекулянтів. Нині сигарети продаються в будь-якому магазині, в кожному газетному кіоску. Пачка «Прими» коштує 6 карбованців 25 копійок, «Астри» — 7 карбованців 50 копійок, найдорожчі цигарки з фільт-

ром — «Еліта», які коштували раніше 40 копійок, нині продаються по 10 карбованців.

Що ж стосується горілки, то й вона тепер не дефіцит. Різним її сортами буквально забиті полиці й склади торговельних підприємств. Ціна на всі сорти одна: 150 карбованців за літра. Черг, природно, немає. Достатньо сказати, що спекулянти, які здирали нещодавно з любительів «вогняної води» три шкури, змушені продавати її тепер на 20—30 карбованців дешевше за державну вартість.

Олександр ЧЕРВЕНКО.
Рига.

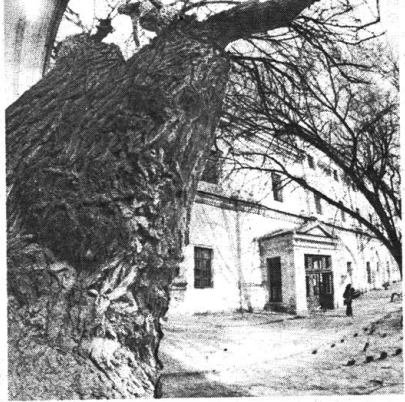
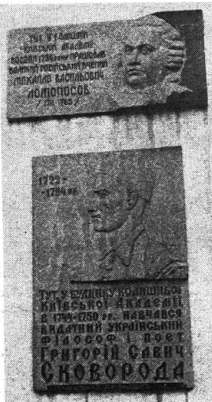
По Латинській Америці

Триденна зустріч експертів Латинамериканської економічної системи (ЛАЕС) та Європейської економічної співтовариства діями закінчилась у венесуельській столиці Каракасі. Головною темою, яку обговорювали фахівці двох континентів, були перспективи відносин між цими регіональними економічними організаціями після створення єдиного західноєвропейського ринку.

У нову базу для вивчення й подальшого розповсюдження наркотиків перетворюється Чилі. Після то-

го, як уряд Колумбії оголосив справжню війну «бароном від наркотиків» з медельїнського та калійського картелів, вони розпочали швидко переводити свій бізнес на південь континенту. У Чилі, зокрема, вже створена підпільна система лабораторій для переробки «злота». Звідтіля «біла смерть» знову ж переправляється до Сполучених Штатів і Західної Європи. Нещодавно шведською поліцією у партії сухих фруктів з Чилі виявлено 40 кілограмів кокаїну. Такі ж «знахідки» зроблені на чилійських судах у портах США.

Освіта

ПОВЕРНУВСЯ — ЧЕРЕЗ РОКИ, ЧЕРЕЗ ВІКИ

Міжнародний незалежний університет «Києво-Могилянська Академія» оголосив прийом студентів на перший курс

передбачено навчальною програмою.

За яким принципом будуватиметься навчальний процес? Чим він відрізнятиметься від існуючої вищої школи?

— Усе краще, що є в двох провідних системах освіти — американській та європейській, беремо до свого активу. З першої запозичуємо можливість вибору студентами програм, напрямів своєї освіти. Це означає самостійність мислення, можливість дошукатися до істини власними силами, звичайно, під керівництвом видатних викладачів — вітчизняних та зарубіжних. Молода людина повинна не споживати, а добувати знання.

— Перепошуємо, пане проєкторе, упродовж вашої відповіді хотілося б почути, що з традицій саме Києво-Могилянської академії залишилося в новому Університеті?

— Прагнемо зберегти те, що було її гордістю. Це всесторонній студентський склад. Як відомо, на рівних там навчалися діти заможних і бідних людей. Академія славилася демократизмом узагалі. Найбільш світла наука була доступні спудеям, видавалися вихованцям усе слова. Крім того, навчальний процес поєднувався з творчими й мистецькими пошуками.

— Радяську систему відкидаєте повністю?

— Ні, не думаю, що вона погана в усьому. Є тут і дещо позитивне. Скажімо, строга логіка викладання, принаймні у фундаментальних дисциплінах.

— Скажіть, будь ласка, хто зможе вступати до Університету?

— Усі абітурієнти та студенти, цитуяю наш статут, «...мають рівні права, незалежно від громадянства, походження, статі, соціального й майнового стану, віросповідання, расової, національної та партійної приналежності, переконань». Тобто — жодної дискримінації, повна свобода і рівність. Умови прийому вже ого-

лошено. Ось окремі з них. Приймаються громадяни без обмеження віку, що закінчили не менше одного курсу будь-якого вузу або на «відмінно» середній спеціальній заклад (технікум, училище), а також іноземні громадяни з відповідною освітою. Екзаменів у нас нема. З-6 днів навчання проводиться тестування абітурієнтів, що включає також визначення рівня загальної підготовки та володіння українською і англійською мовами. Як я сказав, навчання вестиметься цими двома мовами.

— Перший набір студентів — до 200 чоловік. Заяви прийматимуться з 15 квітня до 6 липня включно цього року.

— А що означає «незалежний навчально-науковий заклад»? Якось незвично звучить.

— Університет функціонує на основі самоврядування, що передбачає повну самостійність його діяльності в рамках власного бюджету, матеріальних цінностей та фонду. У нашому закладі — повна свобода викладачів у виборі форм навчання, наукових досліджень. Ніхто не має права втручатися не тільки в їхні методи навчання, а й у зміст. Причому беремо на роботу тих викладачів, програми яких пройшли відповідний конкурс. А студенти вільно вибирають викладачів, курси, факультети. Більше того, в процесі навчання студент може змінити не тільки спеціальність, але й факультет.

— Розкажіть, будь ласка, докладніше про характерні риси навчального процесу, зокрема, про два ступені навчання.

— Принагідно підкреслюю, що ми приймаємо до Університету, а не на факультет, щоб молода людина, провівши півтора-два роки, могла свідомо визначити, в чому вона краще розкриється, де знайде своє місце.

Перший ступінь — чотирирічна програма — дає висщу освіту і знання бакалаврів наук за одним з трьох ос-

новних напрямів: гуманітарним, суспільствознавчим і природничим.

Другий ступінь — дворічна програма — її ми називаємо між собою магістерською. Тут студенти готуються до звання магістра наук відповідно до вибраної спеціалізації. Магістерка — по суті, і є маленька аспірантура. За умови, якщо людина на цьому ступені захистить дипломну роботу, вона може вийти на докторський рівень.

— Про всі спеціалізації ми зараз не зможемо розповісти. Для прикладу візьмемо культурологію, один з секторів гуманітарного факультету. Яким ви бачите свого майбутнього випускника, культуролога?

— Він глибоко знатиметься на мистецтвах. Колись Києво-Могилянську академію називали вітчизняним Геліконом, пристановищем муз. Тут навчалися люди, обдаровані в музиці, віршуванні, образотворчому, театральному мистецтві. У нас мистецтва не прикладний характер, принаймні поки що, а мистецтвознавчий. Утім, як тільки станемо на ноги, то знаємося й з прикладним мистецтвом. А щодо нашого випускника-культуролога — це буде людина високоосвічена, без трішки європейської, глибоко європейська. Він вільно володітиме двома живими іноземними мовами. За бажанням, може опанувати ще будь-яку європейську, східну, а також давньогрецьку, латину тощо.

— Наскільки я зрозуміла, ваш вуз — світський?

— Так, хоча на гуманітарному факультеті вивчатиметься одна з дисциплін — релігієзнавство.

— А як з роботою? Де працюватимуть випускники після закінчення?

— У статуті записано, що Університет сприятиме працевлаштуванню. Але й у нас освіту здобуватимуть обдаровані діти. Академія, з свого боку, даватиме їм великий обсяг знань, тож плебеєм-надією, що на випускників буде великий попит. Де? У державних та міждержавних органах.

структурах — на посадах радників, менеджерів тощо. Гадаємо, що це будуть молоді талановиті вчені, викладачі вищих навчальних закладів.

— Виходить, що таку високу освіту — у справжньому розумінні цього слова — можна буде здобути за плату?

— Ми взагалі за платне навчання. Нехай воно буде символічним, не обтяжливим для бюджету сім'ї. Але це стимулюватиме студента до навчання. Людина вносить посильну суму, а потім, якщо вона успішно навчається, сума повертається їй у вигляді стипендії й грантів з спеціального фонду для дослідницької та наукової роботи.

— А хто фінансує Університет?

— На перших порах допомагає держава, особливо ми вдячні спонсорам. Ми нас підтримують матеріально. Протектором Університету є Президент України Леонід Кравчук. І майбутні президенти, сподіваємося, підтримуватимуть цю традицію. Так, скажімо, як колись вступив і був названий першим спудеєм гетьман за порозьких козаків Петро Конашевич-Сагайдачний. Леонід Макарович — керівник міжнародної консультативної ради, яка є найвищою репрезентативним органом Університету.

Хто хоче нам допомогти буди-чим — ідеєю, практичною порадою, коштом, ми з радістю приймемо. Це буде щирий внесок у відбудову відомого на весь світ першого університету Східної Європи — слави й мудрості наших предків.

Розмову вела
Людмила БАРАНОВИЧ.

На знімку: меморіальні дошки на приміщенні Києво-Могилянської академії; під час презентації міжнародного незалежного Університету «Києво-Могилянська академія»; бібліотека академії.

Фото Олександра
КЛИМЕНКА
Сергія П'ЯТЕРИКОВА.

«Бог є любов...»
...це в
...живили
...Більшови
...го світу.
...«Григор
...відувати»
...нощія пок
...ністі. Вся
...Іде
...були про
...Атакували
...на несл
...в со
...Але публі
...добра й
...люб
...хвалася
...за р
...жракобес
...«Х
...скоє лиц
...«ч
...нерство»
...Д
...пи. Це ц
...хвалася
...в те
...Було
...ні сили
...ратпо
...но, яко
...дали в
...атмос
...мості.

Назави, ц
...вони ви
...Переслі
...правдні
...ворит на
...сердито
...хрест
...чи оч
...«сектан
...лякі інш
...даються
...про як
...колись
...вороти
...«Х
...забарв
...«І
...тотальн
...святості
...світу, я
...трапля
...тури. С
...фалістів
...т
...літати
...вах релі
...підкупн
...звичайн
...і зрі

Згадаймо
...ної церк
...на Маз
...характер
...ва, крім
...підле
...Відомо,
...фундатор
...церков,
...я «за ст
...храму с
...того ж
...«стр
...за нака

Згадаймо
...церков
...ікон і
...випив
...«Так, в
...гетьман
...тотальн
...Хра
...мості, я
...«А потім
...«Читаємо,
...«косте».

Абсурд і
...правосла
...з російсь

Поверт
...до надру

Він прих
...міста Ви
...всьом. Пр
...всьомі по
...Корсунь-Ш
...військова
...про не
...років.

— Проч
...вацій газ
...діти хлоп
...«Бомби
...не могу
...Ознайо
...ристикю.
...«Столов
...вич, 1927
...рої з посл
...Комітет
...того 1944
...Корсунь-Ш
...військова
...факсом ін
...заванню, п

БОЖЕ, ВЕЛИКИЙ, ЄД

ВЕРНУВСЯ — КИ, ЧЕРЕЗ ВІКИ

ерситет «Києво-Могилянська Академія» оголосив
удентів на перший курс

і з них.
дани без
закінчи-
го курсу
на «від-
ціальний
илице».
омадяни
ю. Екза-
— 6 лип-
тесту-
до вклю-
ня рівня
та во-
о і ан-
Як я
симеться

новних напрямів: гумані-
тарним, суспільствознавчим
і природничим.

Другий ступінь — дворіч-
на програма — її ми назива-
ємо між собою магі-
стеркою. Тут студенти готу-
ються до звання магістра
наук відповідно до вибраної
спеціалізації. Магістерка —
по суті, і є маленька аспі-
рантура. За умови, якщо
людина на цьому ступені за-
хистить дипломну роботу,
вона може виходити на док-
торський рівень.

Про всі спеціалізації
ми зараз не зможемо роз-
повісти. Для прикладу візь-
мемо культурологію, один
з секторів гуманітарно-
го факультету. Яким ви
бачите свого майбутнього
випускника, культуролога?

Він глибоко знатиметься
на мистецтвах. Колись
Києво-Могилянську академію
називали вітчизняним Ге-
ліконом, пристановищем муз.
Тут навчалися люди, обда-
ровані в музиці, віршуванні,
образотворчому, театраль-
ному мистецтвах тощо. У нас
це матиме не прикладний
характер, принаймні поки
що, а мистецтвознавчий.
Утім, як тільки станемо на
ноги, то знайдемося й з
прикладним мистецтвом. А
щодо нашого випускника-
культуролога — це буде
людина високоосвічена, без
графаретів мислення, глибо-
ко ерудована. Він вільно
володітиме двома живими
іноземними мовами. За ба-
жанням, може опанувати ще
будь-яку європейську, схід-
ну, а також древньогрецьку,
латину тощо.

Наскільки я зрозуміла,
ваш вуз — світський?

— Так, хоча на гумані-
тарному факультеті вивча-
тиметься одна з дисциплін —
релігієзнавство.

А як з роботою? Де
працюватимуть випускники
після закінчення?

— У статуті записано,
що Університет сприятиме
з працевлаштуванням. Але
ж у нас освіту здобувати-
муть обдаровані діти. Ака-
демія, з свого боку, давати-
ме їм великий обсяг знань,
тож плекаємо надію, що на
випускників буде великий
попит. Де? У державних та
міждержавних органах,

структурах — на посадах
радників, менеджерів тощо.
Гадаємо, що це будуть і
молоді талановиті вчені, ви-
кладачі вищих навчальних
закладів.

Виходить, що таку ви-
соку освіту — у справжньо-
му розумінні цього слова —
можна буде здобути за пла-
ту?

— Ми взагалі за платне
навчання. Нехай воно буде
символічним, не обтяжли-
вим для бюджету сім'ї. Але
це стимулюватиме студента
до навчання. Людина вносить
посильну суму, а потім, як-
що вона успішно навчається,
сума повертається їй у
виді стипендії чи грантів
— своєрідного фонду для
дослідницької та наукової
роботи.

А хто фінансує Універ-
ситет?

— На перших порах до-
помагає держава, особливо
ми вдячні спонсорам, які
нас підтримують матеріаль-
но. Протектором Універси-
тету є Президент України
Леонід Кравчук. І майбут-
ні президенти, сподіваємось,
підтримуватимуть цю тради-
цію. Так, скажімо, як колись
вступив і був названий пер-
шим спудеєм гетьман за-
порозьких козаків Петро Ко-
нашевич-Сагайдачний. Ле-
онід Макарович — керівник
міжнародної консультатив-
ної ради, яка є найвищим
репрезентативним органом
Університету.

Хто хоче нам допомогти
будь-чим — ідеєю, практич-
ною порадою, коштами, ми
з радістю прийемо. Це бу-
де щирий внесок у відрод-
ження відомого на весь світ
першого університету Схід-
ної Європи — слави й муд-
рості наших предків.

Розмову веде
Людмила БАРАНЄВИЧ.

На знімках: меморіальні дош-
ки на приміщенні Києво-Моги-
лянської академії; під час пре-
зентації міжнародного незалеж-
ного Університету «Києво-Моги-
лянська академія»; бібліотека
академії.

Фото Олександра
КЛИМЕНКА,
Сергія П'ЯТЕРИКОВА.

«Бог є любов», «Я — світло для
світу» — ці великі євангельські істи-
ни живили людство тисячі років.

Більшовики повстали проти старо-
го світу. «Геть!», «До стінки!», «Лік-
відувати!» — цими заклинаннями ре-
волюція поклала початок епохи нена-
висті. Вся ідеологія, все суспільство
були пройняті ненавистю.

Атакували особливо релігію, бо во-
на несла в собі протилежне начало.
Але публічно били не в те начало
добра й любові, а в темряву, яка при-
ховалася за розп'яттям. «Релігійне
зракобесіє», «кличушество», «попов-
ское лицемерие», «чужестранное изу-
верство» — це не ви, і не накле-
пи. Це цілком реальні темні сили, що
ховалися в темних кутках святини.

Було б дивно, якби сьогодні ті тем-
ні сили раптом пропали. Було б див-
но, якби вони перестали плодитися
далі в атмосфері тотальної нетерпи-
мості.

Навпаки, цілком зрозуміло, що са-
ме вони вціліли біля вцілілої церкви.
Переслідують і цькують завжди саме
праведників. Послухайте, що нині го-
ворить навколоцерковний темний люд,
сердито хрестячись і сердито блимаю-
чи очима на «чужих». Католики,
«сектанти», тобто протестанти й усі-
лякі інші незнайомі їм християни під-
даються прокляттям точнісінько так,
як колись у червоних — «класові
вороги». Хто цікавив політичним
забарвленням тих проклять у роки
тотального терору, той помітив, що
святоті ніколи не кленуть сильних
світу, явних руйнівників, а якось по-
трапляють у слід політичної кон'юнк-
тури. Сектантів, українських автоке-
фалів, толиків — чаяти й прок-
линати — кого ла? Рада в спра-
вах релігії. Боятися цього. Словом,
підкупний характер ненависті — річ
звичайна і зрозуміла.

Згадаймо ганебну для царепослуш-
ної церкви анафему на гетьмана Іва-
на Мазепу — фарс суто політичного
характеру. Жодна православна церк-
ва, крім підлеглих Російській імперії,
не прийняла цього фарсу.

Відомо, що гетьман Мазепа був
фундатором багатьох православних
церков. І в усіх тих церквах молили-
ся «за строїтелів і благотворителів
храму сього». А потім проклинали
того ж «строїтеля Івашку Мазепу»
— за наказом царя.

Згадаймо, як в одній з київських
церков — Іоанна II, який знавче-
ікон і церковного живопису, заціка-
вився портретом благотворителя.
«Так, ваша високосте, це портрет
гетьмана Мазепи», — підтвердив на-
стоятель храму. «То як же ви молите-
ся за благотворителя?» — «Моли-
мось, як належить, ваша високосте».
«А потім читаєте йому анафему?» —
«Читаємо, як нам велено, ваша висо-
косте».

Абсурд і святотатство казенного
православ'я, мабуть, розумів останній
з російських імператорів. Але чи ро-

Позиція

зуміють це майже через століття ті
служителі Печерської Лаври, що жи-
вуть під покровом законів Українсь-
кої держави?

Хто ж замовляє анафему сьогодні?
Але спершу прислухаймося, може, то
голос серця?

Відомо, що Печерська Лавра нині
багата служителями антиукраїнського
духу. Лавра, а емоції чомусь негатив-
ні — анти... Там лукавого недовго
шукати — чомусь те все гніз-
диться поблизу святих останків зем-
лі Української.

Минулого року було передано для
богослужіння трапезну, де колись
безплатно квартирував концертний
зал. В неділю, 15 лютого 1992 року
там правив протоієрей Пітирим, ви-
голошував проповідь ігумен Аліпій.
Видно, дух політики там сидить у
всіх щілинах, бо отець раптом заго-
ворив про ідею «навіки разом». Цю
глибоко партійну, імперську ідею
отець осучаснив тирадою: «Хто вис-
тупає за відділення від Москви —
клятвоотступники, ибо наши предцы
крест целовали московскому царю».

Жанр проповіді має ту специфіку,
що тут питання руба не поставиш і
про здоровий глузд не нагадаєш: «А
хто ж отче, переступив клятву і по-
рушив усі Переяславські угоди, як
не сам цар? Хто ж поставив би про-
ти власного договору, якби царі його
дотримувалися?»

Якої ж треба неповаги до розуму
й до історії, щоб нині розвал імперії
вважати народною бідю. І яким же,
по суті, безбожним мусить бути про-
повідник, щоб результати розвалу
безбожної держави тлумачити не як
Боже провидіння, а як Божу кару!

То давня істина, що на службі не-
нависті й олжі розум сліпне. В добу
«торжества православ'я» істерія не-
нависті була доведена до апогею. Бу-
ло урочисто піддано анафемі усі ере-
сі, секти, католиків і оголошено єди-
ною праведною вірою... православну,
очевидно ж утілену в московській па-
тріархії. І, звичайно, в її ієрархах, гар-
тованих у співробітництві з КДБ, бо
як можна собі уявити віру поза її но-
сієм?

Сердешні люди кивають на олжу з
амвона, бо ж у церкві належить сми-
ренно погоджуватися. Так само, як
недавно на сповіді належало говорити
всю правду облаченням доносителям.

За кого ж Ти розп'явся,

Христе, Сине Божий?

За нас грішних, чи за слово істини,

Чи, може, щоб ми з тебе насміялись?

Воно ж так і сталося.

(Т. Шевченко, 1845 р.)

Вину більшовицьких розтлительів
душ пом'якшує, як бачимо, царська
репетиція. Вказівки порушувати таєм-
ництво сповіді і всяку правду в ім'я
політики давали своїм служителям і

Петро I, і його наступники. Це
з прекрасної церкви предків на-
з давнього православ'я, створив
даток до самодержавства, духо-
домство на службі бездушної імпе-
рської машини.

Зрозуміло, що отець ігумен з
чив свою службу урочистим моле-
за царів Петра і Катерину «со-
тими упокой...» і таким чином
точно зорієнтував людей проти
раїни.

Можна було б нагадати о
євангельську науку поважати за
народну мудрість — не плювати
криницю. Але він сам відчуває,
вказівка треба трепетно дотриму-
ся, а які закони не страшно й
ступати.

Признатися, колись мене шоку
демонстрації «торжествуючого
слав'я» на сторінках «Літерату-
рної газети», де окремі отці духовні,
нені благості, розмірковували
неосудження й повне забуття
нів тієї партії, з якою вони не
пуд солі з'їли. І не тільки солі.

Вражені такою зовсім не хри-
янською позицією (християнство
має сувору сповідь у гріхах,
не тільки ділом, а й словом, і не
думкою!), журналісти на сторі-
цієї ж газети іронічно заперечу-
духовним особам і називали речі
їми іменами.

У необізнаного читача могло е-
тися хибне уявлення, ніби мова п-
християнської моралі, ніж
християнської проповіді. Але об-
ному ясно, що гниле слово служ-
тут не має нічого спільного зі сл-
Христа.

Торжествуюче православ'я...
що московське православ'я тор-
ує лише пару років своє лег-
існування. На тому, звичайно, р-
на який було спущене в імпер-
структурі, за якою нині так ту-
Стереотип імперської церкви закр-
ся в ньому глибоше ніж сама віра.

Очевидно, для нинішньої ві-
що прокидається до духовного ж-
не є найпривабливішою та це-
яка проголошує анафему іншим і-
вам і ставить сумнівну і гвалто-
але офіційно затверджену кан-
ність понад щирі живу віру й по-
ність.

Уявімо собі стороннього юнака
дівчину на зібранні отих, підд-
анафемі еретиків — баптистів чи
тидесятників. Там почуєте пас-
молитви і хай часом нудувати
мачення Святого Письма, але не
чуєте проклять іншій вірі, іншій с-
ці до Христа! І навіть на зібранні
лідовників Муна — ви можете за-
ніватись, чи це віра, чи тільки і-
матичне використання цілющих
рел християнства... Але ви не по-
те там ніякого політиканства, ні
литов за царя Гороха, ні проклять
відступництва від царя Гороха,
закликів повернутися до царя Го-

Чому не почуєте? Бо це роз-
сучасні люди, які дивляться пра-

Повертаючись до надрукованого

Він приїхав до редакції з
міста Вишневого, що під Ки-
євом. Привіз характеристику
воєнної пори, видану йому
Корсунь-Шевченківським рай-
військоматом і власні спога-
ди про незабутні події тих
років.

— Прочитав, — каже, — у
вашій газеті публікації «Хо-
дили хлопці на міни» та
«Бомби падали на всіх...» і
не можу мовчати...

Ознайомлюся з характе-
ристикою.

«Столовий Андрій Миколай-
ович, 1927 року народження, згід-
но з постановою Державного
Комітету Оборони СРСР 19 лю-
того 1944 року був призначений
Корсунь-Шевченківським рай-
військоматом на навчання за
фахом інструктора по розміню-
ванню, після успішного за-

ОСТАННІЙ ШАНС ОСТАНН

кінчення курсів з 22 березня
1944 року працював інструктором
по розмінюванню, збиранню
мін, снарядів, бомб та ін-
ших вибухонебезпечних пред-
метів у Корсунь-Шевченківсь-
ким районі. Виконував бойове
завдання, бійці-мінери під
командуванням Столового А. М.
за період з 22 березня 1944 ро-
ку по 25 серпня 1945 року зне-
шкодили 5 мінних полів (1168
мін); знищили 18652 снарядів,
які не підлягали транспортуван-
ню; зібрали, укомплектували і
передали діючій армії (на
фронті 168356 снарядів та ін-
ших боєприпасів; 6780 одиниць
стрілецької зброї та 608000
патронів до неї).

За зразкове виконання за-
дань по розмінюванню полів
і збиранню боєприпасів, вияв-
лені при цьому мужність і від-
вагу Столовий А. М. представ-
лений до нагороди медаллю «За
відвагу».

Військовий номісар, майор
юстиції Грушовий».

Андрій Миколайович роз-
повів, що бійцями-мінерами в
його загоні були тоді пере-
важно такі ж, як він, місцеві
юнаки, навіть жінки і дів-
чата. Всі селяни прагнули
якнайшвидше розчистити по-
ля від мін та снарядів і за-
сіяти їх хлібом. Заради цьо-
го ризикували життям. На
жаль, було немало і нещас-
них випадків.

Медаль «За відвагу» він
не одержав і по сьогодні.
Як і посвідчення учасника
Великої Вітчизняної війни.

— Де ж справдієвість?
— схвилювано запитує те-
пер вже сивий ветеран...
А я собі думаю: «А оті
корсунь-шевченківські жінки
та дівчата, які також «ходи-

ли на міни»

були учасни-

Проти пр-
ти ветеранів
війни і учас-
дій категорі-
ються числе-
писувачі, зо-
сов і В. Ци-
ни. І. Водос-
петровська,
поля та інш-
му листі до-
вони назвав-
останнього л-
ву», ветеран-
до депутатів
ди України
«...усунути
ведливості,
чою владою
СРСР».

КЕ, РЕЛІГІЙНИЙ, ЄДИНИЙ?..

— світо для ангельські істи-
скачі років.
проти старо-
стітніки», «Лік-
лікуваннями ре-
ток епохи нена-
висте суспільство
сто...
релігію, бо во-
влекле начало.
не в те начало
мряу, яка при-
«Релігійное
ство», «попов-
тотенное изу-
і не накле-
тні сили, що
гких святих,
сьогодні ті тем-
ли. Було б див-
ляти плідитися
альної нетерпи-
озумило, що са-
цілілю церкві.
завжди саме
те, що нині го-
тий темний люд,
сердито блимаю-
х». Католіки,
тестанти й усі
християни від-
християнсько-
х», якось по-
тичної конюн-
християнських автоке-
тати й прок-
ада в спра-
енависті — річ

Позиція

зуміють це майже через століття ті
служителі Печерської Лаври, що жи-
вуть під покровом законів Українсь-
кої держави?

Хто ж замовляв анафемами сьогодні?
Але спершу прислухаймося, може, то
голос серця?

Відома, що Печерська Лавра нині
багата служителями антиукраїнського
духу. Лавра, а емоції чомусь негатив-
ні — анти... Там лукавого недовго
шукати — чомусь те все гнізди-
ться поблизу святих останків зем-
лі Української.

Минулого року було передано для
божолужини трапезу, де колись
безплатно квартирував концертний
зал. В неділю, 15 лютого 1992 року
там правив протоієрей Пігірим, ви-
голошував проповідь, Ігумен Аллілій.
Видно, дух політики там сидить у
всіх щілинах, бо отче раптом заго-
ворив про Ідею «навчання разом». Цю
глибоко партійну, імперську ідею
отче осудивши тирадою: «Кто высту-
пает за отделение от Москвы —
клятвопреступник, ибо наши предцы
крест целовали московскому царю».

Жанр проповіді має ту специфіку,
що тут питання руба не поставиш і
про здоровий глузд не нагадаєш: «А
хто ж отче, переступив клятву і по-
рушив усі Переяславські угоди, як
не сам цар? Хто ж поставив нас про-
ти власного договору, який царі його
дотримувалися?»

Який ж треба неповиґа до розуму
і до історії, щоб нині звазив імперії
вважати народною бідю. І яким же,
по суті, безбожним мусить бути про-
повідник, щоб результати розвалу
безбожної держави глумачити не як
Боже провидіння, а як Божу кару!

То давня істина, що на службі не-
нависті й оліжці розум сліпне. В добу
«торжества православ'я» істерія не-
нависті була доведена до апогею. Бу-
ло урочисто піддано анафемі усі єре-
си, секти, католики і оголошено єди-
ною праведною вірою... православну,
очевидно ж утілену в московській па-
триархії. І, звичайно, в її ієрархії, гар-
тованих у співробітництво з КДБ, бо
жак можна собі уявити віру поза її по-
сієм?

Сердешні люди кивають на олжу з
амвона, бо ж у церкві належить сми-
ренно погоджуватися. Так само, як
недавно на сповіді належало говорити
усю правду обличчям доносителям.

За кого ж ті розп'ялися.
Христе, Сині Божий?
За нас грішних, чи за тебе Істини,
Чи, може, щоб ми з тебе насміялись?
Воно ж так і сталося.

(Т. Шевченко, 1845 р.)

Вини більшовицьких розділтелів
душ пом'якує, як бачимо, царська
репетиція. Вказівки порушувати таєм-
ницю сповіді і вську правду в ім'я
політики давали своїм служителям і

Петро І, і його наступники. Це вони з
прекрасної церкви предків наших,
з давнього православ'я, створили до-
даток до самодержавства, духовне і-
домство на службі бездушної імперсь-
кої машини.

Зрозуміло, що отче Ігумен закін-
чив свою службу урочистим молебнем
за царів Петра І Катерину «со свя-
тими упокой...» і таким чином оста-
точно зорієнтував людей проти Ук-
раїни.

Можна було б нагадати отцеві
євангельську науку поважати закон і
народну мудрість — не плювати в
криницю. Але він сам відчуває, яких
визнавок треба трепетно дотримувати-
ся, а які закони не страшно й пере-
ступати.

Признатися, колись мене шокували
демонстрації «торжествуючого право-
слав'я» на сторінках «Літературної
газети», де окремі отці духовні, спо-
ненні благоді, розмірковували про
неосудження й повне забуття злочин-
ів цієї партії, з якою вони не один
пуд солі з'їли. І не тільки солі...

Вражені такою зовсім не христия-
нською позицією (християнство ви-
магає суворого сповіді у гріхах, і то
не тільки відомо, а й словом, і навіть
думкою), журналісти на сторінках
цєї ж газети іронічно заперечували
духовним особам і називали речі свої-
ми іменами.

У необізнаного читача могло скла-
стися хибне уявлення, ніби мовою публі-
цистики морально ясніша, ніж мовою
християнської проповіді. Але обізна-
чимо ясно, що гніле слово служителя
тут не має нічого спільного зі словом
Христа.

Торжествуюче православ'я... Поки
що московське православ'я торжест-
вує лише пару років своє летальне
існування. На тому, звичайно, рівні,
на який було спущене в імперській
структурі, за якою нині так тужить.
Стереотип імперської церкви закріп-
ив в ньому глибше ніж сама віра.

Очевидно, для нинішньої молоді,
що прокидається до духовного життя,
не є найприродливішою та церква,
яка проголошує анафему іншим церк-
вам і ставить сумніви у галтованні,
але офіційно затверджену каноніч-
ність понад щирі живі віру й поряд-
ність.

Не уявмо собі стороннього юнака чи
дівчину на зібранні отців і підданих
анафемі еретиків — баптистів чи п'я-
тидесятників. Там почуте псалми,
молитви і хай часом нудуватимуть
глумачення Святого Письма, але не по-
чуте прокляти інший вірі, інший стеж-
ці до Христа! І навіть на зібранні по-
слідників Мухи — ви можете засумні-
ватися, чи це віра, чи тільки праг-
матичне використання цілющих дже-
лел християнства... Але ви не почув-
те там ніякого політиканства, ні мо-
литов за царя Гороха, ні проклять за
виступиштовид від царя Гороха, ні
закликів повернутися до царя Гороха.

Чому не почуте? Бо це розумні
сучасні люди, які дивляться правді у

вічі. Якби вони задурювали темну ма-
су заклинаннями, їхня віра була б
приреченою. Але вони розуміють, що
людям, знервованим і спраглим до-
брого слова, треба дати ліки для душі,
якись надію і розраду.

Навколо нас безліч віруючих і не
дуже віруючих проповідників слова
Христового. Всі вони хочуть, добути
себе благосного поклону людського сер-
ця — і їх слухають. Вони проповідую-
ть перед багатотисячними ауди-
торіями людського серця — і
їх слухають. Поряд з тим, у від-
критий простір Сходу іде освіче-
ний католицизм. Всі вони мають пре-
красні видання релігійної літератури.
Вони психологічно підготовлені і ні-
коли не допустять грубого осуду та
публічного травування ближнього або
його конфесії.

За ким не піде молоді? За ресек-
табельним і галантим проповідником
чи за «торжествуючим православ-
в'ям», яке в кінці двадцятого століт-
тя не відійшло від соціальних
стресів і говорить мовою темної юрби?

Як ця мова нагадує більшовицьку,
що це декілька років тому перемог-
но гукала про торжествуючі ідеї ко-
мунізму, вихайкала «правильне вче-
ння» й засуджувала всіх інших еретиків,
дисидентів, відступників, погрожуючи
їм карою.

Якщо православ'я має сьогодні си-
лу, то це сила спроти народної до сло-
ва Божого, сила здорового народного
інстинкту, сила віри в церкву пред-
ків. Але ж до того народу треба го-
ворити його мовою і в душі його
традиції! Зрештою, треба гово-
рити про душу, справку чистоти і
неба, а не про царів, що вели ба-
гату країну в обійми бісів, демо-
нів-безбожників. Погляньте на ниніш-
ній книжковий ринок — там про тих
царів знайдете такі історії, від яких
кор холодне. Там же знайдете і істо-
рію нечуванних гріхопадів ієрархів
московського православ'я, яке так і
не здохло на слово покаяння пе-
ред Богом.

Яке ж торжество, люди добрі, без
каття і очищення, навіть без еле-
ментарного осмислення своєї власної і-
сторії!

Умийтеся!
Образ Божий багном не скверните!
(Т. Шевченко)

Вам, що переживи велике значення
«Звізд Полін» вам, пастирям лю-
дей, смертельно отруєних радіацією,
нині парі зрозуміти: живіть свій день
так, наче останній! Хіба не ви читали
в церкві перед великим постом про
грішного, але скромного митаря, що
просив прощення у Бога, і про само-
довольного фарисея, який пишався
перед Богом, що він, мовляв, не та-
кий, як митар? Відкидаючи фарисея
«від змішаний», що задоволені собою
і гордий своєю канонічністю, Христос
волів краще грішного митаря. І Хри-
стос іде до нас, може, це й грішних за
грішного митаря. І поки там фарисей
та мінйали в храмі сперечаються, де

кращий центр — у Римі, Константи-
нополі чи в Москві, Христос простя-
гає руку: «Прийдіть до мене всі зне-
можені й обтяжені, і я заспокою вас».
Зневірених він навчає: «Шукайте
знайдете, стукайте і відчинять
вам». Особлених застерігає: «Не су-
діть, щоб і вас не судили, бо яким
судом ви судите, таким і вас судити-
муть». А своїх учнів напучує: «По-
силаю, вас, як овцею між вовків,
будьте ж мудрі, як змії, і невинні,
як голуби...».

У світлі Натріної проповіді уявімо
себе, що сказав би Христос пастирям
і отцям духовним, що знають, яке
духовне спустошення пройшло по на-
шій землі... Знають, що багато людей
з дитинства не чули молитви і навіть
не бачили віруючої людини. Вони
не розрізняють релігій, не те що кон-
фесій...

Все це знають отці, але замість є-
нати свої зусилля з усіма, хто де
слово Боже і подає приклад христия-
нського життя, затумуючи голови
людей політичним сміттям. Тим са-
мих сміттям, яким користувалися ко-
муністи, але на цей раз це на ніж-
кому моральному й інтелектуальному
рівнях.

А тим часом величезна місія прав-
ослав'я — заповнити духовний ва-
куум і лікувати хвору країну від епі-
демії споживаства, насильства й від-
чаю. Ця місія вимагає об'єднання всіх
духовно пробуджених сил. І зрозумі-
ло, такі сили є серед православних
священників. І вся наша на те, що
вони будуть, нарешті, єднатися.
Але вже не під прогнілим, імперсь-
ким знаменом, а під хоругвами наро-
ду. Бо дух православ'я зберігся в на-
шій народній традиції, а не в ритори-
ці «торжествуючого православ'я».

Сказати чесно, наше православ'я як
Церква переживає глибоку кризу:
Церква потребує заміни крові — за-
міни ієрархії, потребує самоусвідом-
лення і очищення. І тоді фарисейсь-
кого розмови про єдино правильну віру,
про канонічність, про благодатність
та про церковне майно будуть по-
сломлені перед лицем Господнім.

Богдан СВЕРСТЮК.

ОСТАННІЙ ШАНС ОСТАННЬОГО ВОЄННОГО ПРИЗОВУ

кічення курсів з 22 березня
1944 року працював інструктором
по розмінуванню, збиранню
мін, снарядів, бомб та ін-
ших вибухонебезпечних пред-
метів у Корсунь-Шевченківсь-
кій районі. Виконував бойове
завдання, бійці-мінери під
командуванням Столюго А. М.
за період з 22 березня 1944 ро-
ку по 25 серпня 1945 року зне-
сходили 5 мініних полів (1168
мін), снарядів, бомб та ін-
ших підпалити транспортуван-
ня; збирання, укомплектування і
передачі 40 тисяч армії на
фронту 168356 снарядів та ін-
ших боєприпасів; 6780 одиниць
ствільцю і зброї та 608000
патронів до неї.

За зразкове виконання за-
дань по розмінуванню полів і
збиранню боєприпасів, вияв-
ленні при цьому мужності і від-
вагу Столюго А. М. представ-
лений до нагороди медаллю «За
відвагу».

Військовий номісар, майор
Юстич Григорій».

Андрій Миколайович розпо-
ві, що бійцями-мінерами в
його загоні були тоді пере-
важно такі ж, як він, місце-
ві юнаки, навіть жінок і діт-
чата. Всі селяни прагнули
якнайшвидше роззистити по-
ля від мін та снарядів і за-
сіяти їх хлібом. Заради цьо-
го ризикували життям. На-
жаль, було немало і нещас-
ливих випадків.

Медаль «За відвагу» він
не одержав і по сьогодні.
Як і посвідчення учасника
Великої Вітчизняної війни.

Де ж справедливність?
— схвильовано запитує те-
пер уже сивий ветеран.

А я собі думаю: «А оті
корсунь-шевченківські жінки
та дітчата, які також «ходи-

ли на міни» — хіба вони не
були учасниками війни?»

Проти пропозиції поділи-
ти ветеранів на учасників
війни і учасників боєвих
дій категорично висловлю-
ються члени іншої нашої до-
писувачі, зокрема, В. Бека-
сов і В. Циганок з Київщи-
ни, І. Водоп'янов з Дніпро-
петровська, М. Гуд з Ніко-
поля та інші. У колективно-
му листі до редакції, який
вони назвали «Останній шанс
останнього воєнного призо-
ву», ветерани звертаються до
депутатів Верховної Ра-
ди України з проханням
...усунути кричущу несправ-
едливність, винуну виконав-
чою владою колишнього
СРСР».

Відгукнувся на публікації
газети і голова Української
ради ветеранських організа-
цій «Останній воєнний при-
зов» М. Гуренко. Докладно
розповів про тяжкі пове-
рвання юнаків призову 1944
року, він наголосив на то-
му, що ці люди і нині при-
виході на пенсію опинилися
у великій скрутному станови-
щі: Кабінет Міністрів прирів-
няв їх до тих ветеранів, які
отримали пенсійне забезпе-
чення до 1990 року. Хоча за-
робітна плата останнім часом
зростає у кілька разів.

«Ветеранська організація
«Останній воєнний призов».

— пише М. Гуренко, — пра-
гне захистити наших нему-
щих членів, але стрибок їх
поставив нас у такі умови,
що змушує просити всіх,
хто зможе, подати посильну
допомогу».

Що можемо додати до
цих та раніше вміщених публі-
кацій у «Голосі України»?
Редакція надала можливість
висловити різні точки зору
на проблему, яка дискутуєть-
ся. Остаточою ж вирішити її
належить депутатам Верхов-
ної Ради України при роз-
гляді проекту Закону про
статус ветеранів війни, пра-
ці і Збройних Сил.

Володимир ЧЕРКАС.

Конкурс «І не таке буває»

ВОРОГ НЕ ДРИМАЄ

Було це не так давно. Вже на п'ятому році перебування. Випало жось мені, тоді кореспонденту районної газети, писати матеріал про урочистості в райцентрі, присвячені черговому призову юнаків до лав Радянської Армії. Беручись до виконання завдання, навіть гадки не мав, з яким нетерпінням очікують полам публікації... стратеги з НАТО. Словом, усе по порядку.

Пам'ятаю, після урочистих промов у Будинку культури кілька новобранців, за доброю традицією, попрощували до міського скверика, де, передаючи лопату з рук у ру-

ки, посадили три дерева. Отож і з'явилося в матеріалі речення, в якому йшлося про те, що сквер, на згадку про цю подію, збільшилася на три дерева.

— Ніжкі цифр, — повчально сказала мені редактор, із зазв'язтими закресленими невинно на перший погляд речення про ті злополучні насадження.

— Чому?
— Ви що, хочете, щоб наші ймовірні противники мали інформацію про кількість призовників, якими поповнилася Радянська Армія?

Павло КУЩ.

Донецьк.

Альтернативні думки

Наше прискорення є гальмування із знаком плюс. Ринком по-нашому: життя дорожчає, людина дешевшає. Темрява — найкращий світоч для тих, хто не бажає нічого бачити.

Якщо і зводимо кінці з кінцями, то лише нанівещь.

Закон номенклатури: останніми сміються лише перші.

Леонід СУХОРУКОВ.

во вважається вадою. Але це ж несправедливо!
— Ну чого ж обов'язково — вадою? — неоло спробував доперечити.

— Алкелі! Частю, мабуть; і сам чук, коли йдеться про погану виконану роботу, то каже: «Це наше зроблено однією лівою». А, ліша не раз

кожний секретар у колішній КПРС був комуністом! І сьогодні на чолі партії, яка називає себе демократичною, може стояти лідером з явно імперськими замашками. А хіба з керівництва товариства сліпих самі сліпілі? Ні, бо керівник, засновник партії — не зовсім те, що рядовий член. Оце ти маеш, втілюй!

Змушений був подумки визнати, що П'ятихатський має рацію. Але подумав про інше. І як старий добрий знайомий не міг не застеретти:

— Слухай, Павлусю, а на дідька тобі взагалі знадобилась уся ця халепа. Жив би собі по-старому, без успішних міжпартійних чвар, без тих дурних клопотів, без зайвої мороки.

— Набридли, розумієш, оті труби — хай би їх чорт узяв! по дідька на день стали проваритися, фонтанувати. А в партії всіляка балаканина, всілякі дискусії про ніщо сходять за роботу. А тепер, коли до ринку переходимо, треба аміти свертитися, як на базарі. Я, правда, не вмію це робити, як твоя Христя. Але навчуся, все ж легше, ніж труби заварювати...

Я змушений був ізнову визнати, що й у цьому він має рацію.

Овсій КРУКОВЕЦЬ.

Львів.

Життєві перипетії

МЕСІЯ

— Шарля-агдам, марлягудрон, — пролопотів Сергій Степанович і швиденько озирнувся по боках.

Ніякої реакції.
— Шарля-агдам, марлягудрон, — піднімаючи голос, повторив Сергій Степанович.

Дехто із здивуванням підвів голову, сусіда праворуч відклав щелепу.

— Шарля-агдам, марлягудрон! — з усенюї сили зарепетував Сергій Степанович.

Зал оторопів.
— Чого горлопаниш, як недорозумілий? Зараз виклику міліцію! — попередила офіціантка.

Не можеш пити пиво — пий кефір! — порадида якийсь бородач.
— І-ді-о-ти! — обхопивши голову руками, просичає Сергій Степанович. — Темнота! Я екстрасенс міжнародної категорії, гіпнотизер...

Закотивши очі, він почав монотонно повторювати: «Шарля-агдам, марлягудрон, шарля-агдам, марлягудрон».

Зал захвилювався: хтось поверг пальцем біля скроні, хтось перехрестився.

— Самозванець, — почувся чийсь старечий голос.

— Розвелося тут екстра-сенсів, — перелякано прошепотіла офіціантка, але теж на всякий випадок перехрестилася. — Товаришу, скільки вам це пива?

— Я не п'ю! — гордо відкинувся Сергій Степанович, витираючи рукавом піджака масні від оселедців губи.

— Шарля-агдам, марлягудрон...
— Я десь його бачив, — повідомив хмільним голосом чоловік у піжама. — Чи то по телевізору, чи в газеті...

— Ні, він з медичного кооперативу, — не погодився напарник.

— А я бачила його на обрешах, — аргументувала мийниця посуду тата Нестя. — Це ж наш святий, новий месія!

— Господи, сласи і сохрани, — поплотнівши прошепотіла офіціантка.

— Шарля-агдам, марлягудрон, — знову забубонів Сергій Степанович і перехрестився.

Усі в публіці почали хреститися. Якийсь дід став на коліна і заспівав псалом.

Месіал — того самого прокотилося публікам.

— Шарля-агдам, марлягудрон, повторюйте всі! — владно наказав Сергій Степанович.

— Шарля-агдам, марлягудрон... — спочатку неміло, а потім дедалі впевненіше і голосніше заспівали завідані публікою і раптом, ніби по команді, всі вони поспоклоналися зі своєї місця, підхопили на руки Сергія Степановича, внесли його з публіки і рушили по проспекту.

— Слава! Слава! Даймо свободу! Даймо гласність! — неслася з натовпу. Обрештаючи, ніби сігізова бригада, новини людям — алкоголіками і непутичними, віруючими і атеїстами, демократами і консерваторами, — ася ця маса висипала на головну міську площу. Скоро там розпочався черговий, несанкціонований мітинг.

Олександр ПЕРЛЮК.

Жарт номера

Затягнуті тугіше поясні! Але для цього, як мінімум, треба мати штани!

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Павло П'ятихатський ішов закуренний, наче якийсь міністр напередодні чергового скорочення кількості міністерств. Хоч Павло був зовсім не міністр, а майстер водоканалістрів. І хвилюватися щодо скорочення йому нема чого. На його вік роботи вистачить: поки в світі, звісно, буде вода, труби прориватимуться. Чого ж він такий зосереджений?

— Павле! — гукнула я. — Як ся маєш?

— Ох! — задригнувся він.

— Привіт!

— Чи здоровий? Бо, пробач, такий у тебе вигляд, як у завазю перед грошовою реформою.

— Нівроку, не хворію. Просто замислився.

— Чого раптом? — здивувався я, бо ніколи дурної маною замислюватися за Павлом не помічав.

— Бачиш, тут так діло. Надумав я організувати партію...

— З якого дива?

— Тепер-бо така фаза пішла... багатопартійність. Усі створюють. Люди дивляться: якщо ти не задатен організувати бодай поганенької партії, то наче якийсь недумок або-що.

Мене це неабияк зацікавило.

— А яку ж саме партію ти надумав створити?

— От чим крявз і сушу собі мозок. Тільки-но придумав

якусь партію, тільки заведу мову про неї, а мені кажуть: така вже зареєстрована або тільки-но заявку на реєстрацію подали.

І все ж ледь помітний авесільний вогник, який нараз засвітився при цьому в його очах, свідчив, що справа не така вже безнадійна, як її зображає мій

Пуп землі

ФУНДАТОР ПАРТІЇ

знайомий. Цей зрадливий вогник вказував, що Павло вже знайшов вихід зі скрути.

— То неже так і залишишся без власної партії? — провокаційно запитав я.

— Дзуські! — вигукнула Павло. — Вони тільки на це й чекають, що я відмовлюсь від свого задуму. Та не діджуй! Я створю партію захисту прав лівішів України! Скорочено — ПЗПЛ.

— А людей у цю партію вистачить?

— Набереться! Ти навіть не уявляєш собі, скільки нас, таких, що працюють лівою рукою краще, ніж правою. Причому яку тільки про офіційно зареєстровані! А скільки ще таких, які це приховують, бо так уже повелося, що ліворуч-

однією лівою зробити краще, ніж десять чоловік десятими правими. Недарма російський письменник Лесков у легенді про тугільських умильців, які підкували блоку, показав, що найліпшим майстром серед них був саме шульга.

— Гадаю, ти надто драматизуєш становище лівішів. Вони, на мою думку, зовсім не комп'ютеризують з цього приводу, і тому навраді чи зачнуть записуватися до твоєї партії.

— Започути! — переконано кивнула головою П'ятихатський. — Уже хоча б того, що взагалі вважати за лівого престижніше, ніж правим.

— Але ж ти сам не шульга! — висунув я черговий аргумент.

— То й що! Хіба, скажімо,

Курінформ повідомляє

ГЕРОІ ЖИВУТЬ ПОРУЧ

Усе своє свідоме життя Микола Гран кохав у червчаків азуттєвої фабрики № 3, на якій сам же працює. Якби зношені ним червчаків поставити в ряд, вони б чотири рази оперезали Землю по екватору.

МАЛЕНЬКІ ХИТРОЦІ

Купуйте горілку до 19.00.

НОВИНИ ТОРГІВЛІ

Молодий математик Ф. Досужко зробив цікавий розрахунок. Він довів, що якби всі продавці універсаму «Центральний» перебували на своїх робочих місцях, площу торговельних залів довелося б збільшити у 2,8 раза.

ВІЧЕРНІЯ ВІДПОВІДЬ

На запитання Г. Канюки, чи свіжі газети, кіоскер Н. Гладуш відповів: «Не знаю, не пробувала!»

НОВІ ТОВАРИ

Нову модель телевізора почав випускати завод «Промінь».

Вона краща за попередню модель на триста карбованців.

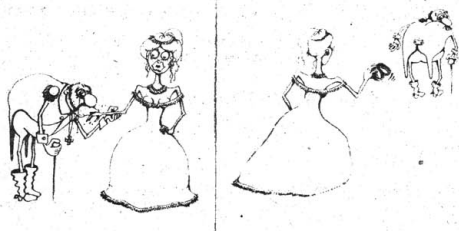
КОНТРАБАНДА!

Затримано на кордоні Г. Грача, який намагався провезти в нашу країну п'ять комп'ютерів. «Чи не для спекуляції ви їх везете?» — запитали Грача митники. «Що він! відказав той. — Просто на здачу дані!»

ОПИСКИ

У минулому номері газети було вміщено інформацію про те, як група рекетирів вимагала гроші з пасажирів у міському транспорті. Слід читати «група ревізорів» і далі за текстом.

Прийняв повідомлення Костя ОЛЕПІВ.
Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Пародії
СМІХ КРИЗЬ СЛЮЗОИ

Моніливо, сміються?
А, може, там плачуть!

Колі боги придумали
вмиряють,
жінки за ними плачуть
все одно.

Ганна ЧУБАЧ.

Повсюди бачу
Слюзоу гарячу...

Спалили дачу —
Нехай поплачуть.

Упаде дівака
Та й на доліпку.

Гришко — у траву,
Усі ревуат.

Хай задушить горе
П'яниці горло:

Згубив купон —
«Сухий» закон.

Барига плаче:
«Немає здачи!»

(Як у попа).

Клієнт пропав.
Бог вмиряють —

Роби риданот.

І ти читав,
Із ними плач.

А я: — Ха! Ха!
Зазиди суха.

Бо не слюзою,
А крабасою

Мій сум асисит.

Так треба жить.
Володимир СЕМЕНО.

Подтава.

АССОЦИАЦИЯ «ТАВРИЯ» ПРИГЛАШАЕТ К СОТРУДНИЧЕСТВУ

Ассоциацию по производству легковых и специализированных автомобилей «Таврия» образовано на базе предприятий, входящих в производственное объедине-

ние «АвтоАЗ». Головное предприятие — Запорожский автомобильный завод «Коммунар».

НАША ПРОДУКЦИЯ

ЛЕГКОВЫЕ
АВТОМОБИЛИ
ОСОВО
МАЛОГО
КЛАССА
РАЗЛИЧНЫХ
МОДИФИКАЦИЙ,
В ТОМ ЧИСЛЕ
ГРУЗОПАССАЖИРСКИЕ,
ФУРГОНЫ,
МИКРОАВТОБУСЫ,
ПИКАПЫ.

ЗАДАЧИ АССОЦИАЦИИ «ТАВРИЯ»

УВЕЛИЧЕНИЕ ПРОИЗВОДСТВА АВТОМОБИЛЕЙ В ЧЕТЫРЕ РАЗА — ДО 550 ТЫСЯЧ В ГОД ПУТЕМ ПРИВЛЕЧЕНИЯ К ИЗГОТОВЛЕНИЮ УЗЛОВ И ДЕТАЛЕЙ ПРЕДПРИЯТИЙ, ИМЕЮЩИХ СВОБОДНЫЕ ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ МОЩНОСТИ И НЕОБХОДИМУЮ КВАЛИФИКАЦИЮ

ПРЕДЛАГАЕМЫЕ ОБЪЕКТЫ СОТРУДНИЧЕСТВА

УЗЛЫ ДВИГАТЕЛЯ И КП

Карбюраторы
Поршневые кольца
Валы и шестерни
Синхронизаторы
Клапаны
Коромысла клапанов
Поршни

УЗЛЫ ЭЛЕКТРООБОРУДОВАНИЯ

Реле
Выключатели
Переключатели
Фонари и фары
Мотонасосы
Моторедукторы
Электродвигатели
Комбинации приборов

УЗЛЫ МЕТАЛЛОБРАБОТКИ

Узлы и детали автомобиля
для запчастей

КУЗОВНАЯ АРМАТУРА

Ручки дверей
Зеркала наружные
Зеркала внутренние
Молдинги декоративные

ИНСТРУМЕНТЫ

Ключи
Домкраты
Насосы
Манометры

РЕЗИНОТЕХНИЧЕСКИЕ ИЗДЕЛИЯ

Шланги армированные,
прокладочные, гофрированные
Сальники
Формовые и неформовые изделия

ШТАМПО-СВАРНЫЕ УЗЛЫ

Кронштейны
Корпус фильтра

Каркасы сидений

Педали
Колеса
Детали и узлы средней
и мелкой штамповки
Кожух вентилятора
Детали и узлы подвески
двигателя
Пружины передней и задней
подвески

МЕТИЗЫ

Болты и винты
Пружины
Гайки
Самонарезы

ИЗДЕЛИЯ ИЗ СТЕКЛА

Ветровые стекла (Триплекс)
Боковые и задние стекла

НОМЕНКЛАТУРА ИЗДЕЛИЙ МОЖЕТ БЫТЬ РАСШИРЕНА

Предприятия — участники ассоциации поощряются выделением автомобилей в количествах, зависящих от их доли участия в производстве.

Лучший способ налаживания сотрудничества — личные контакты.

Наш адрес: 330063, г. Запорожье, просп. им. Ленина, 8. Запорожский автомобильный завод Ассоциация «Таврия». Тел. 64-46-17, 69-47-09. Телетайп 127136 «Авто».

ІНСТИТУТ ЛІТЕРАТУРИ ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА АН УКРАЇНИ

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД

— завідувач відділу:
теорії літератури;

порівняльного літературознавства і вивчення міжнародних зв'язків української літератури;

слов'янознавства і балканістики;

російської літератури і літератур народів України;
— завідувача сектором драгоманознавства;

— завідувача лабораторією з вивчення життя і творчості Лесі Українки;
— старшого наукового співробітника

відділу української літератури;
— наукового співробітника відділу новітньої української літератури.

Строк конкурсу — місяць з дня публікації оголошення.
Адреса: 252001, Київ-1, вул. Грушевського, 4. Телефон для довідок: 228-53-21.

До уваги книготорговельних організацій!

Акційне товариство

ПРОДАЄ

Ілюстровану Біблію для молодих

Це нове українське перевидання Біблії з кольоровими ілюстраціями за дозволом Ординаріату греко-католицької Крижівської Єпархії в Загребі.

Телефон для інформації
у Вільності (0122) 755994
факс (0122) 354822
телекс 261240

Ціна 250 крб. готівкою
300 крб. перерахунком
або 2 долари США.

STEFAN BATORY FOUNDATION
SUMMER SCHOOL OF ECONOMICS
welcomes
application for Summer School of Economic '92

The School is designed to train the future academic economics teachers from the East-Central European universities.

The School will be held in Olsztyn, between July 12 and August 9, 1992. Two core courses will be offered:

— Microeconomics (Prof. Stanislaw Wellisz, Columbia University)
— Macroeconomics (Prof. Richard Jackman, World Bank and Prof. David Kemme, Wichita University)

We would like to invite applicants who are university graduates, masters and senior faculty members or last year students who will be employed at the university as researcher of teaching assistant. All completed application forms and letters of reference should be sent directly to:

Stefan Batory Foundation
Summer School of Economics
Flory 9, 00 - 586 Warsaw
tel. (4822) 48 80 55, fax (4822) 493561
Attn. Teresa Zagrodzka

For application forms contact Educational Advising Center (room 246), 64 Volodimirskaya Street, Kiev State University. Apply on Mondays, Thursdays from 13:00 to 17:00 and on Wednesdays, Fridays from 10:00 to 15:00.

Пропонуємо підприємствам торгівлі громадського харчування, коопгазпромам, промисловим підприємствам, колективним господарствам, акціонерним товариствам, кооперативам:

овочі консервовані і мариновані
соки овочеві і фруктові
фруктові компоти
в скляній тарі за договірними цінами.

Чекаємо ваші автомашини з контейнерами або з тарою для консервів.

За бажання одержати консерви вагоннами направляйте представника для підписання угоди.

Наша адреса:
329141, с. Себине
Ново-Одеського району
Миколаївської області.
Консервний завод. Телефони:
9-65-44, 9-65-71.

Кам'янець-Подільський індустріальний технікум проводить підготовку і підвищення кваліфікації спеціалістів на право ведення маркшейдерських робіт.

Строк навчання і плата за домовленістю.

Гуртожитком забезпечуємо.

Адреса технікуму:
281900, Хмельницька область, м. Кам'янець-Подільський, вул. Суворова, 17.

Довідки по телефону:
2-51-66.

ГОЛОС України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редакторія:

Анатолій ГОРЛОВ
заступник головного редактора
Олександр БІЛИК
заступник головного редактора

Олександр ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
оглядач завідувач
відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНЬСЬКИЙ
редактор відділу
кореспондентської мережі

Віталій СУДДА
відповідальний секретар

Газета виходить
з 1 січня 1991 року

Засновник —
Верховна Рада України

Адреса редакції:
157047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок —
441-89-61
441-89-46

телефакс —
224-72-54

Відділ реклами —
441-89-44

Редакція розглядає
рукописи, подані в першому
примірному машинопису

Редакція не завжди
підлягає позиції авторів
публікацій.

Залишаємо за собою право
виправляти нову
і скорочувати
матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладення
фактів відповідальність
несе автор.

Листування з читачами
— тільки на сторінках
газети.

Пересиланням скарг у
різні інстанції
редакція не займається.
Звертайтесь, будь ласка,
безпосередньо до
відповідних органів влади.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(крім неділі і понеділка)
українською і російською
мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж
388.973.

Комбінат друку
видавництва
«Преса України»
252047 Київ,
проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311062

1 2 3 4 5 6 7 8 9